

Metalde kritik günler, kritik görevler!

130 bin metal işçisini kapsayan MESS grup sözleşmesinde "Arabulucu" aşaması da geride kaldı. Anlaşma olmaması halinde önümüzdeki günler içerisinde grev kararlarının alınması bekleniyor.

METAL İŞÇİSİ CEPHESİNDEN NELER YAPILMALI?

1. MESS-AKP-sendika beyleri cephesinden yapılan hazırlıklar ve saldırılar konusunda metal işçisi aydınlatılmalıdır.
2. Olası grev yasağı ihtimaline karşı şimdiden mücadele edilmeli, metal işçisi ile birlikte bir bütün olarak işçi sınıfının ve emekçilerin tepkisi örgütlenmelidir.
3. Grev yasaklarının haklı ve meşru olmadığı, hukuki bir temelini bulunmadığı anlatılmalı ve grev yasağını çöpe atarak kazanıncaya kadar fiili grevi sürdürme

çağrısı yükseltilmelidir.

4. Sendika beyleri ve satış şebekeleri aracılığıyla metal işçisinin bölünüp birbirine karşı kullanılmasına karşı aynı anda başlamak üzere "Ortak grev!" çağrısı yükseltilmelidir.

5. Metal işçisinin sermayeye, iktidara ve onlarla işbirliği yapan sendika ağalarına karşı, mücadeleyi sonuna götürebilmesi için fabrikalarda ve fabrikalar arasında kurul/komitelerin kurulması şarttır. Bu görev alanı asla ihmal edilmemelidir.

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete

ISSN 1300-3585

Sayı 2018 / 03
19 Ocak 2018 - 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak13.net

Erdoğan yönetimi
savaş ve saldırganlığı kışkırtıyor...

Emperyalistlere ve
savaş kundakçılarına
geçit vermeyelim!

Düzen siyasetinin zor dönemi

Türkiye'nin kırılgan dengesinden dolayı, aranan "uzlaş" ve "normalleşme" ortamını yakalayabilecek bir tablo yoktur.

Mesleki eğitimde atölye ve staj sorunu

Meslek lisesine girdiğimiz ilk andan itibaren sermayeye nitelikli ucuz işgücü olarak "eğitim" görmeye başlıyoruz.

Kadının kurtuluşu sosyalizmde!

Kolontay, "Toplumsal gelişmede kadının konumu" adlı kitabının son dört dersinde, Sovyetler Birliği'nde kadının yaşadığı dönüşümü anlatır.

Erdoğan yönetimi savaş ve saldırganlığı kışkırtıyor

Emperyalistlere ve savaş kundakçılara geçit vermeyelim!

Suriye’de emperyalistlerin cihatçı çeteler eliyle kundakladığı savaş kritik bir aşamanın eşiğine gelmiş bulunuyor. Halep’in Rusya destekli rejim güçlerinin eline geçmesiyle yeni bir evreye giren ve “İŞİD’e karşı mücadele” söylemi üzerinden ABD ve Rusya arasında geçici bir dengeye kavuşan Suriye savaşı, İdlib ve Rojava’da yaşanan son gelişmelerle birlikte tekrar alevlenmeye başladı.

ABD emperyalizminin Suriye’ye yerleşme stratejisi üzerinden YPG önderliğindeki QSD güçlerini tahkim etmesi ve bölgeye yeni üsler kurması, öte yandan Rusya destekli rejim güçlerinin son günlerde İdlib’e yönelik operasyonlarını yoğunlaştırması bölgede suların yeniden ısınmasına yol açtı. ABD emperyalizminin, YPG’nin kontrol altında tuttuğu ve Suriye, Irak, Türkiye sınırını kapsayan alanda 30 bin kişilik “Sınır Güvenlik Gücü” kuracağını duyurması ise gerilimi tırmandıran son gelişme oldu. Amerika’nın bu adımını Suriye’yi bölme politikası olarak değerlendiren Rusya-İran cephesi ve Esad rejimi buna izin vermeyeceklerini vurgulayan açıklamalar yaptı.

BELİRSİZLİKLERLE DOLU BİR SÜREÇ

Emperyalistler cephesinden savaşın sonuna gelindiğine dair açıklamalar yapılsa da, Suriye’nin siyasi geleceği ve Kuzey Suriye düğümünün nasıl çözümleneceği hala belirsizliğini koruyor. Dahası, bu belirsizliklerle yüklü dönem, savaşı kızıştırarak önemli potansiyelleri içerisinde barındırıyor.

Zira, bugün büyük oranda YPG’nin denetim altında tuttuğu Kuzey Suriye’nin egemenliği sorunu, çıkarları birbirine tamamen zıt olan emperyalistleri ve işbirlikçilerini giderek karşı karşıya getiriyor. Ayrıca, karmaşık ilişkiler ve kirli pazarlıklar üzerinden ilerleyen gelişmeler, dün kurulan masaların bugün hızla devrilmesinin zeminlerini güçlendiriyor.

Halihazırda cihatçı çetelerin elinde olan İdlib ve Türk sermaye devletinin işgali altında bulunan Cerablus’un yanı sıra, Türkiye, Esad rejimi ve cihatçı çeteler tarafından izole edilmiş olan Afrin gibi bölgeler yeni çatışma alanları olarak giderek öne çıkıyor.

BİR KEZ DAHA SAVAŞ KUNDAKÇILIĞI

Türk sermaye devletinin uzun bir süredir Suriye savaşında denklem dışı kaldığı biliniyor. Cihatçı çeteler üzerine kurulu Suriye politikası çöken sermaye devleti, özellikle Rus uçağını düşürdüğü tarihten bugüne Suriye’deki gelişmeleri adeta eli böğründe izliyor. ABD’nin Suriye’ye yerleşmek üzerine kurduğu Kürt politikası ise, Erdoğan yönetimini sürecin dışına iten bir diğer temel etkene dönüşmüş durumda. Öyle ki, bu olgu döne döne efendisi ile iplerin gerilmesine ve ciddi krizlerin yaşanmasına vesile oluyor.

AKP iktidarı, Suriye üzerinden gündemine aldığı sefil politikalarına alan açmak için her fırsatta Rusya ve ABD’ye yaltaklansa da, bugün için mevcut pozisyonunda esaslı bir değişiklik yaşandığını söylemek mümkün değil. Dahası, iki ipte oynamaya çalışan cambaz misali, çıkarları çatışan iki emperyalist güçle iş tutmaya çalışması AKP iktidarının açmazlarını daha da derinleştiriyor.

Son olarak ABD’nin YPG üzerinden Kuzey Suriye’de sınır ordusu kuracağını duyurması, efendi ile uşak arasında iplerin bir kez daha gerilmesine neden oldu. ABD’nin bu hamlesini PKK’nin devletleşmesi olarak okuyan Erdoğan yönetimi, savaş çığırkanlığı eşliğinde Afrin’e yönelik saldırılarını yoğunlaştırdı. Geçtiğimiz hafta boyunca Afrin ve Menbiç’in köylerini top atışına tutan sermaye devleti, önümüzdeki günlerde ÖSO çeteleri ile birlikte Afrin’e gireceğini ilan etti.

Afrin üzerinden bunlar yaşanırken, Rusya destekli güçlerin İdlib’e ilerleyişi ise sürüyor. Bu gelişme, Erdoğan yönetiminin bir diğer handikapını oluşturuyor, ayrıca Rusya ile ilişkilerde yeni bir gerilim alanı olarak öne çıkıyor. Zira, İdlib’de toplanan cihatçı çeteler büyük oranda Erdoğan yönetiminin desteklediği ve Astana sürecine “ılımlı muhalefet” olarak katmaya çalıştığı güçler. Suriye ordusunun İdlib’i bu çetelerden temizlemesi, sermaye devletinin Suriye üzerindeki sınırlı etkisini de tamamen ortadan kaldırmış olacak.

İŞÇİ VE EMEKÇİLER SAVAŞ KUNDAKÇILARINA GEÇİT VERMEMELİ

AKP iktidarı son gelişmeler üzerinden yükselttiği savaş çığırkanlığını MGK ve

Bakanlar Kurulu kararı ile yeni bir düzeye çıkardı. Bu kapsamda, bir yandan Afrin sınırına yönelik askeri yığınak, öte yandan Afrin ve Menbiç’i hedef alan top atışları devam ediyor.

Erdoğan yönetiminin savaş ve saldırganlık üzerine kurulu Afrin macerası elbette nedensiz değil. Zira, içeride ve bölgesel planda derinleşen çelişkiler AKP iktidarını giderek köşeye sıkıştırıyor. Bu nedenle yeni “sahte zaferlere” ihtiyaç duyuyor, bu yolla bölgesel gelişmeler karşısında etkisiz eleman konumundan çıkmak istiyor.

AKP iktidarının bölgede konumlanan iki emperyalist güçten, ABD ve Rusya’dan icazet almadan Afrin’e yönelik savaş başlatması ise mümkün görünmüyor. Son günlerde yoğunlaşan savaş diplomasisinin gerisinde tam da bu olgu yer alıyor. Kamuoyuna yansıyan bilgiler ise, AKP’nin Afrin macerası karşısında ABD ve Rusya’nın temkinli bir politika izlediğini gösteriyor.

Öte yandan, AKP iktidarının Afrin üzerinden kolay bir zafer elde etmesi neredeyse imkansız. Zira, bu kez karşılarda ciddi bir savaş deneyiminden geçmiş ve süreçten güçlenerek çıkmış bir Kürt hareketi yer alıyor. İkincisi, Suriye rejimi de AKP’nin Afrin’i hedef alan operasyonlarını işgal hareketi olarak niteliyor, Suriye’nin toprak bütünlüğü için tehdit sayıyor ve reddediyor. Öyle ki, Suriye rejiminin Afrin direnişini tahkim etmek için YPG’ye Halep üzerinden koridor açtığından bahsediliyor. İŞİD’ci çetelerle anlaşarak gerçekleştirdiği Cerablus işgalini dahi ancak 4 ayda tamamlayabilen ve El Bab’da batağa saplanan AKP iktidarının bu açıdan işi bir hayli zor görünüyor.

Erdoğan yönetiminin savaş ve saldırganlık üzerine kurulu Afrin politikasının kendilerine dönük ne gibi sonuçlar doğuracağını şimdiden ortaya koymak mümkün değil. Fakat son dönemde kulakları tırmalayan savaş çığırkanlığının bölge halkları ile Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerine büyük yıkımlar getireceği tartışmasız bir gerçeklik. Bu nedenle, işçi ve emekçiler Erdoğan yönetiminin savaş macerası karşısında mücadeleyi büyütmeli, mazlum bölge halkları ile dayanışma içerisinde olmalıdır.

Son dönemde kulakları tırmalayan savaş çığırkanlığının bölge halkları ile Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerine büyük yıkımlar getireceği tartışmasız bir gerçeklik. Bu nedenle, işçi ve emekçiler Erdoğan yönetiminin savaş macerası karşısında mücadeleyi büyütmeli, mazlum bölge halkları ile dayanışma içerisinde olmalıdır.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2018/03 * 19 Ocak 2018 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK
Meşrutiyet Mah. Kodaman Sk. No: 111/15
Şişli / İstanbul

Tif. No: (0212) 621 74 52 - 0536 285 73 25

e-mail: info@kizilbayrak.net

twitter: @kizilbayraknet

www.kizilbayrak13.net

Baskı: SM Matbaacılık - Çobançeşme Mahallesi Sanayi Cad. Altay Sk. No: 10 A Blok - Yenibosna / İSTANBUL

Düzen siyasetinin zor dönemi

Düzen siyasetinin açmazları sürerken, siyasal kriz dinamikleri de büyüyor. Dış politikadaki sorunlu pratik, yolsuzluk davalarının Reza Zarrab ile tekrar güncellenmesi, ABD ve AB ile girilen polemikler, fırlayan döviz kurları, yüksek enflasyon, artan işsizlik, kötüleşen ekonomi tablosuna bağlı olarak biriken sosyal sorunlar, OHAL ile ayyuka çıkan hukuksuzluklar ve bunların biriktirdiği tepki kurulu düzenin dengelerini zorluyor. "Sermayenin demir yumruğu" olarak iş görse de, Erdoğan'ın süreci istedikleri gibi yönetemediğini gören emperyalist merkezler ve sermaye sınıfının temsilcileri artık daha yüksek sesle 'toplumsal uzlaşma, demokrasi, insan hakları, refah' söylemleri eşliğinde "kaygılarını" dile getirmektedir.

Düzen siyasetini yeniden dizayn etme çabaları ise çeşitli isimler öne çıkartılarak sürmektedir. Bir yandan Abdullah Gül'ün Erdoğan'a alternatif olarak öne çıkartılmaya çalışıldığı, öte yandan Meral Akşener'in İYİ Parti'sinin de hazırlandığı görülmektedir. Aşırılıklarından arınmış Erdoğan'a da, Erdoğan'sız AKP'ye de razı olanlar gelinen yerde bunun mümkün olamayacağını anlamış halde olmalı ki, çeşitli alternatifleri piyasaya sürüyorlar. İstedikleri daha liberal ve "ılımlı" bir hükümettir. TÜSİAD ise ülke yönetimi hakkındaki kaygılarını son KHK vesilesiyle yaptığı açıklamada şu sözlerle özetledi: "Bugün ülkemizin demokrasisi ve geleceğini ilgilendiren temel alanlarda milli uzlaşma ortamının tesisi daha da önem kazanmıştır. Dünya Değerler Araştırması'na göre Türkiye, vatandaşları arasında karşılıklı güvenin en zayıf olduğu ülkelerden biridir. Birçok ülkede yüzde 60'ın üzerinde olan birbirine güven oranı, ülkemizde maalesef yüzde 12'dir. Endişemiz, son KHK ile toplumumuzdaki bölünme ve güvensizlik ortamının daha da derinleşmesidir. Bu düzenlemeler Türkiye'de demokrasi, güvenlik ve hukuk devleti görünümüne zarar verebilir."

OHAL işlerine çok iyi gelse de belli bir süredir OHAL'in kaldırılması gerektiğini vurgulayan TÜSİAD, hemen her fırsatta 'özgür bir ortam' ve 'yüksek demokrasi' den dem vurmaktadır. Ancak biliyoruz ki, gerçekte ne demokrasiyi ne insan haklarını, ne de özgürlüğü önemsiyorlar. Her geçen gün ekonomi göstergelerinin iyiyeye gitmediğinin farkında olan sermayenin temsilcileri, kurulu düzenlerini krize sokacak bir hükümet, kâr oranlarını ve yatırım ilişkilerini bozarak sorun yaratan bir siyasal aktör istemedikleri gibi, ekonomik ve siyasal sorunların tetikleyeceği

Sermaye düzenini esas kaygılandırarak olan, toplumsal muhalefet dinamiklerinin birleşmesi ve toplumda biriken öfkenin seçim sandıklarına aşarak sokağa taşma olasılığıdır. Özetle düzen siyasetini zor günler beklemektedir.

sosyal patlamaları da yaşamak istemiyorlar. İşçi ve emekçi kitlelerde sokağa taşacak bir öfkenin hızla Erdoğan'ı aşabilecek potansiyelini hesaba katıyorlar.

Şimdiye dek Erdoğan'ın 'alternatifsizliği' üzerinden özel bir somut isme ya da partiye işaret etmeseler de 7 Haziran seçimleri sürecinde görüldüğü üzere Erdoğan'ı dengeleyecek olası bir koalisyonla hazırıldılar. Devamında ise Erdoğan'ın devreye soktuğu kirliliği ve karanlık savaş konseptine, baskıcı politikalarına ve OHAL uygulamalarına esasta ses çıkarmadılar. Zira istediklerini veriyor, kârlarını katlıyorlardı. Ancak referandum sonuçlarından yansıdığı üzere, Erdoğan toplumsal bir rıza alamamakta, aksine kutuplaştırıcı ve kısırcı politikalarla hareket etmekte, kendi iktidarının öncelikleri ile davranmakta ısrar etmektedir. Buna dinsel gericiliğin toplumsal dokuya müdahaleleri, eğitimin giderek gericileşmesi ve kalitesizleşmesi eşlik etmekte, karşıt her ses baskı ve hukuksuzlukla susturulmaktadır. Türkiye kapitalizmi kritik ve zor bir sürece girerken, böylesi sosyal ve siyasal sorunları kaldırma lüksüne sahip olmadıklarının da farkındadırlar. İşte

bu nedenle düzen siyasetini "normalleştirme" çaba ve senaryoları devrededir.

Kuşkusuz Erdoğan da "oynanan oyunun" farkındadır! Buna göre gardını almaktadır. Etki edebildiği kitleyi bir arada tutmaya yönelik gerici propaganda sürekli devrededir. Özel bir tarzda Erdoğan, "Türkiye" olarak, "milli irade" olarak kodlanmakta, her eleştiri tehdit görülüp, darbe girişimi sayılmaktadır. Hak ve özgürlük talebi içeren içteki muhalif çıkışları bu şekilde susturarak yöneten Erdoğan, ABD ve AB ile girdiği polemikler sonrasında ise kendine karşı "haçlı seferberliği" içinde bulunduğu propagandasını da "yerli ve milli" vurguları eşliğinde sunmakta, milliyetçi ve dinsel duygular kışkırtılarak çarpık bir "batı karşıtlığı" ile bilinçler bulandırılmaktadır. Şişirilen "yerli ve milli" duygularla etki altına alınan belli kesimler, son KHK düzenlemesiyle öne açılarak Erdoğan'ın hazır kıtaları haline sokulmak istenmektedir. Ayrıca Erdoğan Türkiye'si, son dönemde Afrin üzerinden dozu arttırılan savaş ve saldırganlık hevesleri ile daha karanlık ve ön görülemez bir sürece sürüklenmektedir.

Böylesi bir tabloda işçi ve emekçi-

lerin dikkati özenle 2019'da ya da öne alınırsa 2018'de bir seçime çekilmektedir. Seçimler 'tek seçenek' olarak işçi ve emekçi kitlelere sunulmakta, tartışmalar buna kilitlenmektedir. Sağ ya da sol alternatifleriyle düzen partileri, seçim sandıklarından çıkacak sonuçla bir değişim beklentisini-umudunu güncel tutmayı halen başarabilmektedir. Bundan dolayı seçim alternatifleri, ittifakları ve isimler sürekli güncel tutulmakta, bilinçler meşgul edilmektedir.

Tüm bunlarla birlikte Türkiye'nin kırılan dengesinden dolayı, seçim sonuçları hangi şekilde sonuçlanırsa sonuçlansın aranan "uzlaşma" ve "normalleşme" ortamını yakalayabilecek bir tablo yoktur. Zira "Erdoğan seçimleri kazanmazsa buna uyum gösterir mi?" sorusu kadar kazanamayacağı bir seçime gider mi sorusunun cevabı da meçhuldür. Öte yandan sermaye düzenini esas kaygılandırarak olansa toplumsal muhalefet dinamiklerinin birleşmesi ve toplumda biriken öfkenin seçim sandıklarına aşarak sokağa taşma olasılığıdır. Özetle düzen siyasetini zor günler beklemektedir.

Diyanet artık yaşamın tüm alanlarında...

Dinsel gericiliğe karşı mücadeleye!

Dinci gerici AKP iktidarı tüm toplumu kendi gerici zihniyeti doğrultusunda yeniden yapılandırma, kendi tabiriyle "kültürel iktidar"ı tamamıyla tesis etme çabasının bir sonucu olarak yaşamın her alanında gerici kurum ve örgütlenmelere olabildiğince alan açıyor. Devlet kurumlarının her birini, bir tarikatın-cemaatin eline teslim eden AKP, resmi fetva kurumu olarak davranan Diyanet İşleri Başkanlığı'nı da etkin bir şekilde kullanıyor.

Çocuk istismarını adeta teşvik eden, kadına yönelik aşağılayıcı açıklamalar yayımlayan ve en son "kız çocukları 9, erkek çocukları 12 yaşında evlenebilir" beyanıyla toplum gündemini işgal eden Diyanet yıl boyunca Milli Eğitim Bakanlığı, Kredi ve Yurtlar Kurumu, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, belediyeler ve emniyet vb.nin yanı sıra muhtarlıklardan apartman yönetimlerine kadar her kurumla işbirliği yapmayı amaçlıyor.

"Aile ve Rehberlik Büroları" adı altında 81 il müftülüğüne 2018 için "Yıllık çalışma programı" gönderen Diyanet, geçen yıl dini konularla sınırlanan programın ötesine geçerek 12 aylık kapsamlı bir plan hazırladı. Plana göre, "çocuk-cami buluşmaları", "apartman sohbetleri", "KYK programları", "işyeri-fabrika sohbetleri", "kahvehane ziyaretleri", "aile-okul seminerleri", "ev sohbetleri", "sabah namazı buluşmaları", "köy sohbetleri", "iftar programları", "aile buluşmaları" vb. etkinliklerle topluma gerici ideolojilerinin yedirileceği zeminler hazırlanacak. Bu uygulamalar kapsamlı bir program şeklinde bu sene açıklansa da birçoğunun halihazırda uygulanmaya çalışıldığı bilinmektedir. Örneğin geçtiğimiz sene Mersin'de müftülikle İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün imzaladığı bir protokol uyarınca çocuklar için "dört gün okul, bir gün cami" projesiyle "çocuk-cami buluş-

malari" yapılmaya çalışılmış, ancak gelen tepkiler üzerine geri adım atılmıştı. Malatya'da da yine müftülük ile İl Milli Eğitim Müdürlüğü arasında imzalanan bir protokolle okul öncesine kayıtlı 4-6 yaş arası çocukların Kuran Kursu Eğitim Programı'na tabi tutulmasına karar verildi. KYK yurtlarında da manevi rehberlik uygulamaları ile "abi-ablalar"dan oluşan "danışmanlık hizmetleri"nin yanı sıra çeşitli tarikatlardan gelen kişilerin sohbetleri verildiği biliniyor.

Ankara'da ise yeni belediye başkanı Mustafa Tuna'nın ilk icraatlarından biri, meclis toplantısında itirazlara rağmen kabul edilen bir ek gündem maddesiyle belediyenin MEB ile bir protokol imzalanarak eğitim alanına dahil olması oldu. Artık Ankara'da "Büyükşehir Belediyesi ile Milli Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürlüğü işbirliğinde; Ankara sınırları içerisinde bulunan tüm ortaokullar ile liselerde okuyan öğrencilerin milli ve manevi duygularına bağlı, ahlaki ve

erdemli bir insan olarak yetişmelerine katkı sağlamak ve dini değerlerini sağlamak kaynaklardan öğrenmeleri temin etmek amacıyla" ortak işler yapacak. Belediyenin "Medeniyet Banisi Genç Yüreklere" projesinin arkasında ise Bilal Erdoğan'ın ve çocuk istismarı ile hatırlanan Ensar Vakfı gibi birçok dini vakfın olduğu ortaya çıktı. AKP'nin "dindar nesil" projesi için okullardaki eğitimi dinselikleştirme sürecinde "İmam Hatip Okulları Platformu" adıyla Türkiye'nin 81 iline yayılan bir platform kurduğu belirlendi. AKP İstanbul Milletvekili Nurettin Nebati ile Bilal Erdoğan'ın öncülüğünde ve Zeynel Önal'ın başkanlığında, İlim Yayma Cemiyeti, Ensar Vakfı, ÖNDER, TÜRGEV ve Türkiye Gençlik Vakfı ortak koordinasyonunda kurulan platform birçok şehirde valilikler ve il milli eğitim müdürlükleri ile toplantılar yapıyor, okullara ilişkin kararlar alıyor.

Bu gelişmeler, din istismarcısı iktidarın önümüzdeki günlerde daha da per-

vasızlaşacağını gösteriyor. Artık iktidarı gelip bir sınıra dayanan Erdoğan, bunu kaybetmemek adına bir yandan baskı ve zorbalığı arttırırken, diğer yandan çok daha sinsî bir şekilde kendi neslini yaratmaya çalışıyor. "Millî ve dinî değerler" söylemini diline dolayan gerici şef, tüm adımlarını bu amaca uygun atıyor. Dini para, milliyetçiliği Malta ve Man adasındaki şirketler olanlar işçi ve emekçiler ile onların çocuklarını itaatkâr köleler haline getirmek için yaşamın tüm alanlarında, dini, temel hareket noktası yapıyor. Bu nedenle dinsel gericiliğe karşı mücadele temel bir yerde duruyor.

Diğer taraftan kitlelerde ekonomik ve sosyal hoşnutsuzlukların da biriktiği bir gerçek. Örneğin AKP'ye oy verdiğini söyleyen ve yaşadığı ekonomik sıkıntılar yüzünden meclis hastanesi önünde kendini yakan inşaat işçisi Sıtkı Aydın ya da gericiğin en yoğun olduğu Çankırı gibi bir ilde sendika değiştirmek istediği için patronun ve devletin saldırısına maruz kalan ve sınıf devleti gerçeğiyle yüzleşen Sumitomo işçileri bunun güncel ifadesidir. Artık Türkiye'de iktidar koltuğunda bulunan dinsel gericilik, attığı her adımla kendi altını boşaltıyor. Evet, bir yandan bir ağ misali toplumun üzerine attıkları gericilikle kitleleri uyuşturmaya çalışıyorlar, fakat diğer taraftan kendilerini tüketiyorlar. Artık sorunların çözümünde bir alternatif olmadıkları her geçen gün daha da açığa çıkıyor. Bu da önümüzdeki günlerin, gerici iktidarın dizginsiz saldırıları kadar buna karşı sosyal patlamalara da sahne olacağını gösteriyor.

Y. LEYLA

Yeni KHK yayımlandı

697 sayılı KHK'nın 12 Ocak'ta Resmi Gazete'de yayımlanması ile 262 kişi kamudaki görevlerinden ihraç edildi. Yeni KHK'yla; Milli Eğitim Bakanlığı'ndan 106, YÖK'ten 60'ı akademik ve 19'u idari personel, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'ndan 28 rütbeli asker ve 2 sivil memur ile Kara Kuvvetleri Komutanlığı'ndan 16 rütbeli asker ve 2 sivil memur, PTT'den 8, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan 8, Sağlık Bakanlığı'ndan 6, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nden 3, TRT'den 1, Maliye Bakanlığı'ndan 1, Kamu İhale Kurumu'ndan 1, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nden 1 kişi ihraç edildi.

Ayrıca, Kara Kuvvetleri Komutanlığı'ndan emekli bir tuğgeneralin emekli kimliği iptal edil-

di. Yine TSK'dan olmak üzere Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'ndan üç albay ve bir astsubay kıdemli başçavuşun rütbeleri alındı, emekli kimliklerinde de iptale gidildi.

697 sayılı KHK ile birlikte bir televizyon ve bir radyo kanalının da kapatılmasına karar verildi. Hatay Güney Radyo TV Yayıncılık AŞ (Hatmar FM) ile Prestij Medya Yayıncılık AŞ (YEK TV) kapatıldı.

Yeni KHK'da göreve iadeler de yer aldı. "Mor Beyin" yazılımı sonucu ByLock kullandıkları iddiası nedeniyle görevlerinden ihraç edilen bin 823 kişi, kamudaki görevlerine iade edildi.

Resmî Gazete'deki Bakanlar Kurulu ile, Özel Harekat Daire Başkanlığı da kaldırıldı.

İç savaş hazırlığı

*“Hiçbir diktatör iç savaşı çıkarmadan gitmez.”
V. İ. Lenin*

Son günlerde AKP iktidarı tarafından kurulan silahlı eğitim kampları tartışma konusu. Herkesin bildiği bir gerçek şimdilerde yeniden tartışılmaya başlandı. Neydi bu gerçek: Bir zor aygıtı olan devlet, kendi iktidarını korumak, devamlılığını sağlamak, toplumsal hareketi bastırma için açık veya gizli, yasal veya yasal olmayan kontra ve paramiliter güçlere, çetelere ihtiyaç duyar. Bu gerçek sadece Türkiye’de değil, tüm dünyada böyledir. Bugün kurulan kampları da bu gerçeğe ayrı düşünmemek gerekir.

Her açıdan sıkışan AKP iktidarı için sorunun bir başka boyutu daha bulunmaktadır. Erdoğan yönetimi, düzen siyasetinde dengelerin altüst olması ve rejim krizinin açık bir çatışma haline dönmesi durumunda (darbe vb.) böylesi dinci-faşist çetelere ihtiyaç duyacağını deneyim-

lerle görmüştür.

Özellikle Haziran Direnişi’nin ardından adı sıkça duyulan SADAT ile nasıl bir organizasyon içine girdikleri herkesçe malumdur. Bu adımlarının meyvelerini 15 Temmuz’da sokağa çıkartabildikleri kana susamış dinci-faşist güçler üzerinden bir kez daha gördük. AKP iktidarının hazırlıklarının boşuna olmadığını da... 15 Temmuz’un ardından ilan edilen OHAL ve KHK’lar ile bu yönlü hazırlıkların daha da yoğunlaştırıldığı ise açık.

Son çıkartılan KHK ile “darbe girişimi ve devamı niteliğindeki eylemlere karşı” sokağa çıkan dinci-faşist çeteler için cezasızlık ve koruma kararının alınması dinci-faşist çetelerin ve paramiliter güçlerin nasıl korunup kollandığını, “siz istediğinizi yapın biz sizi koruruz” anlamına gelen düzenlemelerle görüyoruz.

Bütün bu bilinen gelişmelerin yanı sıra, son günlerde dinci-faşist çeteler için kurulan silahlı eğitim kampları gündeme gelmiş bulunmaktadır. Şu açıktır ki, Erdoğan

ve AKP’si iç savaşa hazırlanmaktadır. Bütün gelişmeler bunu kanıtlar niteliktedir.

Oluşturulan kampların en az 7 ilde faaliyet gösterdiği söyleniyor. ABC Gazetesi’nin ve Tele 1’in özel haberinde “İslamcı-Ülkücü ortaklığıyla silahlı eğitim kampları” olarak tanımlanan kamplar İstanbul, Tokat, Konya, Düzce, Kocaeli, Kayseri ve bir Karadeniz ilinde yer alıyor. Şimdiye kadar 400’den fazla insanın eğitimden geçtiği ve eğitimlerin haftalık – 15 günlük olarak devam ettiği belirtiliyor. Kamplarda silahla atış, yakın çatışma, yakın dövüş, saldırı, savunma, operasyon, sabotaj gibi askeri eğitimler veriliyor. Kamplardan birçok fotoğrafın paylaşılması katılanların nasıl bir meşrulukta davrandığını oraya koyuyor.

Bu silahlı eğitim kampları ile iç savaş hazırlığını devam ettiren Erdoğan AKP’si Lenin’in sözünü bir kez daha doğrulamaktadır: “Hiçbir diktatör iç savaş çıkarmadan gitmez.”

Dinci-faşist çetelerin eğitildiği kamplar ortaya çıktı

AKP iktidarının dinci-faşist çetelerinin eğitim kampları ortaya çıktı. Şu ana kadar 7 ilde bulunduğu tespit edilen kamplarda, askeri eğitimler verildiği ifade edilirken, kampların kurucuları arasında 1970’li yıllarda Erbakan’ın Milli Selamet Partisi’nin Ak-Genç (İslamcı Akıncı Gençler Derneği) örgütü kökenli isimler bulunduğu öne sürüldü.

ABC Gazetesi ve Tele 1’in haberine göre, çetelerin eğitildiği kampların kimler tarafından kurulduğu, nerelerde bulunduğu, kimlerin silahlı eğitim verdiği

ve bu eğitimlere hangi kesimlerin katıldığı ortaya çıktı. Bilgi ve kanıtlar, 7 ilde kurulan kamplarda yasadışı silahlı terör eğitimi verildiğini ortaya koyuyor. İslamcılar (bir bölümünün imam hatip lisesi mezunu ya da mensubu olduğu belirtiliyor), Osmanlı Ocakları üyeleri ve AKP ile işbirliği halindeki bazı ülkücüler bu kamplarda birlikte talim yapıyor.

Kampların Konya, Tokat, Düzce, Kocaeli, Kayseri, İstanbul ve Orta Karadeniz’de henüz tam olarak tespit edilemeyen bir ilde olduğu belirtildi. Tespit edi-

lebildiği kadarıyla, Düzce’de, Adapazarı ve Hendek arasında kalan bir bölgede yapılan silah atış eğitimi ve talimlere onlarca kişi katıldı. Tüm kamplarda eğitimci olarak görev yapan kişi, Sakaryalı ve Çerkes kökenli. Kamplarda “Komutan” olarak hitap edilen bu kişi Düzce’deki kampı 15 günde bir topluyor. “Yasadışı terör” eğitimi veren bu kişinin açık kimliğine ilişkin bilgiler henüz teyit edilemediği için yayınlanmazken, bu çetecinin şimdiye kadar 400’ün üzerinde ‘milis’ eğittiği iddia ediliyor.

İçeride OHAL’e, dışarıda saldırganlığa devam

Son günlerde Efrin’e yönelik savaş çığırtkanlığını tırmandıran sermaye devletinin MGK’sı 17 Ocak’ta toplandı.

“Efrin’e bu hafta hareket var” yönlü söylemlerde bulunan Erdoğan başkanlığında, sarayda yapılan ve 4,5 saat süren toplantının ardından yazılı açıklama yapıldı.

‘İçeride saldırganlığa devam’ diyen MGK, OHAL’in 6. kez uzatılmasını hükümete tavsiye kararı aldı.

Dışarıdaki saldırganlık kapsamında da, “Derhal ve kararlılıkla adım atılacağı” ifadeleriyle savaş tehditlerinin sürdüğü MGK bildirisinde şu ifadeler yer aldı:

“Sınır emniyetimizi tahkim etmenin yanı sıra vatandaşlarımız ile bölge halkının can ve mal güvenliğini sağlamak amacıyla ilk aşamada Suriye’nin batısından ülkemize yöneltilen tehditlerin bertaraf edilmesi için gereken adımların derhal ve kararlılıkla atılacağı vurgulanmıştır.”

ABD’nin QSD ile Suriye’de ortak ordu kuracağı iddialarının da konu edildiği bildirinin geri kalanı ise şu şekilde:

“Türkiye’nin, sınırlarının hemen yanında bir terör koridoru oluşturulmasına ve bir terörist ordusu kurulmasına izin vermeyeceği, bu konuda gereken her türlü tedbirin alınacağı belirtilmiştir.

“Terör örgütlerinin ülkemize yönelik açık tehdidi söz konusu iken NATO çatısı altında ve ikili ilişkilerimizde müttefikimiz olan bir devletin, güvenliğimizi dikkate almadan teröristleri ortak ilan edip silahlandırması üzüntüyle karşılanmıştır. Suriye’de DEAŞ ile fiili mücadelenin büyük ölçüde tamamlanmış olması sebebiyle PKK/PYD-YPG terör örgütüne verilen silah, araç ve gereçlerin gecikmesizin toplanması gerektiği kuvvetle vurgulanmıştır.

Müttefiklerimizden barış için aynı ilkel tutumu bekliyoruz.”

BAKANLAR KURULU OHAL’İ 3 AY DAHA UZATTI

Hükümete OHAL’i uzatma tavsiyesinde bulunan MGK’nın ardından da Bakanlar Kurulu toplantısı başladı. Saat 20.30 sularında başlayan toplantı bir saate yakın sürdü.

Toplantının ardından hükümet sözcüsü Bekir Bozdağ, OHAL’i 3 ay daha uzatmaya karar verdiklerini açıkladı. MGK gündemlerine dair de konuşan Bozdağ, ABD’deki efendilerine aynı doğrultudaki çağrılarını yineledi.

AKP'nin sürdürülebilir yoksulluk politikası

Tüm eşitsizliklerin kaynağı olan ve bir avuç sömürücü asalağın sefalet içinde yaşamasına, geri kalanların sefalete mahkûm olmasına neden olan kapitalist sistem, bu düzeni ayakta tutabilmek için yoksulluğu da kullanabilmektedir. Türkiye'de bu işi büyük bir hünerle yapmak ise AKP hükümetinin övücü olmuştur.

Erdoğan AKP'si sermaye devletinin dümenine oturduğundan beri sürdürülebilir yoksulluk politikasıyla toplumsal bir tepkiye neden olmadan servet ve sefalet arasındaki uçurumun büyümesini ustalıkla idare etmiştir. Zenginler ve yoksullar arasındaki makas gittikçe açılırken, meselenin farkında olanlar için bir tepkiye dönüşen "bir torba kömür, bir paket makarna" ile durum şimdiye kadar başarıyla idare edilebildi.

Sürdürülebilir bu yoksulluk politikası ile yoksullaştırdıklarını uyutmayı başaran AKP yaptığı bu aldatmacaya devam etmek istiyor. Son olarak 9 Ocak'ta yayınlanan *Resmi Gazete*'de, Bakanlar Kurulu kararnamesiyle "muhtaçlara" 500'er kg kömür dağıtılması kararı alındı. AKP'nin yine başarılı olacağını düşündüğü bu aldatmacaya ile "bir torba kömürün, bir paket makarnanın" insanların gözünü doyurduğunu düşünmek yanlış olur. Bu başarının gerisinde gerçekte din istismarı ile yaratılan 'minnet-şükür' duygusu bulunmaktadır. Bu şekilde yoksulları, onların yoksullaşmasına neden olan bu düzeni ayakta tutmak için bir dayanak olarak kullanıyorlar.

Ancak içinden geçtiğimiz sürecin yarattığı sonuçlar AKP'nin hayallerini kâbusa da çevirebilir. Servet ve sefalet arasında gittikçe büyüyen makas, bir torba kömür ve bir torba makarnanın insanların karnını ve ruhunu doyurmasına yetmeyebilir. Ankara'da TBMM önünde kendini yakan bir işçinin ardından İzmir'de İŞKUR

önünde soyunarak eylem yapan bir başka işçinin ortaya çıkardığı gerçek, AKP için endişe vericidir. Her ne kadar bu tepkilerin kişisel olmasından dolayı etkisinin sınırlı olacağı düşünülse de toplumda biriken öfkenin potansiyelini göstermeye yetmektedir. Bu örnekler, vakti zamanında Ecevit'in önünde fırlatılan yazar kasa ve arkasından gelişen esnaf eylemlerinde olduğu gibi en iyi AKP'nin hafızasını tazeliyordur.

Sonuç olarak, AKP'nin yoksullaşmayı artıran politikalarının yarattığı toplumsal tepkiyi bu gibi sadaka yardımlarla ne kadar idare edebileceğini zaman gösterecek. İran'da, Tunus'ta, Yunanistan'da vb. yoksullaşmaya karşı yaşanan toplumsal eylemlerin bir benzerinin Türkiye'de de yaşanması için fazlasıyla neden bulun-

maktadır. MESS sözleşmesine karşı metal işçilerinin gerçekleştireceği çıkış bir başka olasılıktır. Artan hayat pahalılığı karşısında zorlaşan yaşam koşulları işçi sınıfı içinde de bir öfkeye neden olmaktadır.

Victor Hugo'nun "Siz yardım edilmiş yoksullar istiyorsunuz, biz ise ortadan kaldırılmış yoksulluk" sözünün, AKP'ye ve onun yoksullaştırma politikalarına karşı gösterilecek tepkinin sembol sözlerinden biri olması şaşırtıcı olmayacaktır. Elbette OHAL uygulamalarına ek olarak içine girilen savaş ortamının yaratacağı ek baskı koşulları Erdoğan AKP'si için bir imkândır. Fakat gittikçe artan toplumsal eşitsizliklerin makarna ve kömürle bastırılması artık daha da zorlaşmaktadır. Yoksulların dilenerek değil direnerek yaşamayı tercih edeceği günler yakındır.

KESK'ten 'OHAL değil demokrasi' mitingi

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) tarafından 'OHAL değil demokrasi' şiarıyla 14 Ocak günü Bakırköy Özgürlük Meydanı'nda İstanbul bölge mitingi gerçekleştirildi.

Dikilitaş'ta toplanan sendikalar, siyasi partiler ve kurumlar 14.30 sularında miting alanına doğru yürüyüşe başladı. KESK'in ve bağlı sendikaların Marmara bölgesindeki şubelerinin en başta yer aldığı yürüyüş kolunda, OHAL ve KHK'ların yanı sıra kadına yönelik şiddet ve istismardaki artışı, grev yasaklarını teşhir

eden birçok pankart taşındı. Atılan sloganlarda OHAL ve KHK karşıtlığı öne çıktı.

Polis ablukasının dikkat çektiği Bakırköy'de, yürüyüş güzergahının iki tarafı polis bariyerleriyle çevrildi, etrafa da TOMA'lar konuşlandırıldı, üç arama noktası kuruldu.

Saygı duruşuyla başlayan mitingde KESK eş genel başkanları Aysun Gezen ve Mehmet Bozgeyik konuştu. Konuşmalarda güncel sosyal, siyasal vb. sorunlar sıralanarak bunlara karşı mücadele edileceği söylendi.

İhraç edilen kamu emekçilerinin 48 haftadır İstanbul'da süren direniş programı da aktararak direnişe destek çağrısı yapıldı. Direnişçi kamu emekçilerine istemelerine karşın söz hakkı verilmediği öğrenilirken, sahneye de davet edilmemeleri üzerine direnişçiler alanı terk ettiler.

Miting Erdal Güney ve ekibinin müzik dinletisiyle halaylar çekilerek 16.40'ta sona erdi. Yaklaşık 800 kişinin katıldığı mitingde katılımın yaklaşık yarısı KESK'e bağlı sendikalardan olurken kalanı siyasi parti ve örgütler oluşturdu.

Bütçe açığında rekor artış

İşçi ve emekçilere sefalet koşullarını dayatan dinci gerici iktidar söz konusu kendi çıkarlarına geldiğinde ise işçi ve emekçilerden yapılan kesintilerle oluşturulan devlet bütçesini talan etmekten geri durmuyor.

2017 yılına ilişkin bütçe verileri Maliye Bakanlığı tarafından açıklandı.

Aralık ayında bütçe 20.9 milyar lira açık verdi. 2017'nin tamamında ise bütçe giderleri 677.7 milyar lira, faiz hariç giderler 621 milyar lira, faiz giderleri 56.7 milyar lira, bütçe gelirleri 630.3 milyar lira, vergi gelirleri 536 milyar lira oldu. Bütçe yılın tamamında 47.4 milyar lira açık verdi. Bütçe açığı 2016'ya göre yüzde 58 arttı. 2016 yılında açık 29.9 milyar liraydı.

'Güvenlik ve savunmaya' yönelik mal, malzeme ve hizmet alımları için Aralık ayında 1.8 milyar lira ile yılın en yüksek harcaması gerçekleştirildi. Yılın tamamında ise 7.9 milyar liraya ulaştı. 2016 yılında ise toplam 5 milyar lira harcama yapılmıştı.

ÖRTÜLÜ ÖDENEK DE SERMAYEYE PEŞKEŞ ÇEKİLİYOR

Örtülü ödenekten Aralık ayında 192.3 milyon lira, yılın tamamında ise 1.9 milyar lira harcama gerçekleştirildi. Bütçeden "sermaye giderleri" kapsamında örtülü ödenek için Aralık'ta 53.5 milyon lira, 2017'nin tamamında ise 1 milyar 51 milyon lira harlandı. Her iki kalem toplandığında ise 3 milyar 28 milyon lira harcanmış oluyor. 2016 yılında ise örtülü ödenek için bütçeden toplam 2 milyar 22 milyon lira harcama gerçekleştirilmişti. Güvenlik kuvvetleri nezaretinde bulundurma giderleri için de geçen yıl 10.9 milyar lira harlandı.

Taşıt kiralamaları için 454.7 milyon lira, hizmet binası kiralama giderleri için ise 282.5 milyon lira olmak üzere toplam 1.2 milyar lira harlandı.

Bütçeden hazine yardımları için 125.5 milyar lira çıktı. Başlangıç ödeneği 117.5 milyar liraydı. 'Kâr amacı gütmeyen' kuruluşlara yapılan transferler 2.9 milyar lira, 2016 yılında 31.5 milyar lira olan hane halkına yapılan transferler ise 35.2 milyar lira oldu.

Metalde kritik günler, kritik görevler!

130 bin metal işçisini kapsayan MESS grup sözleşmesinde "Arabulucu" aşaması da geride kaldı. Anlaşma olmaması halinde önümüzdeki günler içerisinde grev kararlarının alınması bekleniyor.

TASLAKLARLA MESS'İN KARŞI TEKLİFİ ARASINDA UÇURUM VAR!

Halihazırda yetkili sendikaların taslakları ile patron örgütü MESS'in karşı teklifi arasında büyük uçurum söz konusu. Ücretlerde ortalama yüzde 38'lik taslağa karşılık MESS'in en son verdiği karşı teklif, yüzde 100 artışla 6.4 oldu. MESS bunun dahi enflasyonun üzerinde çok yüksek bir artış olduğunu, daha fazlasını karşılamalarının mümkün olmadığını iddia etti. Ayrıca konuyla ilgili bir açıklama yayınlayarak bol bol "rekabet gücünden", "ülkenin ekonomisi ve refahından" ve "çalışma barışından" dem vurdu.

Sendikaların taslağı ile MESS'in verdikleri arasındaki uçurum sadece ücretle sınırlı değil kuşkusuz, fakat öte yandan MESS'in karşı dayatmaları ise fazlasıyla pervasız ve metal işçisinin öfkelerini kabartan cinsten. Metal işçisi sözleşme süresinin 2 yıla çekilmesini talep ederken MESS bundan vazgeçmemekte kararlı. Öte yandan ikramiyelerin fiili çalışma süresi üzerinden, yani demek oluyor ki raporlu geçirilen sürelerin kesilerek ödenmesini dayatıyor.

METAL İŞÇİSİ GREV İSTİYOR!

Tüm bunlar haliyle metal işçisinin öfkelerini bir hayli yoğunlaştırmış durumda.

Ama son günlerde asıl olarak gerilimi yükselten, mücadele istek ve enerjisini arttıran sebep, asgari ücrete yapılan zam oldu. 200 TL'yi bulan zammın ardından 10-15 yıllık işçilerin ücretleri asgari ücretle eşitlendi. Metal işçisinin asgari ücrete talim ettiğini apaçık ortaya koyan bu gelişmenin ardından, metal işçisinin beklentisi yükselirken "artık yüzde 38+200 TL istiyoruz" sesleri yükselmeye başladı.

Bu tabloda genel olarak metal işçisi hareketinin tablosuna baktığımızda, çok ciddi boyutlarda bir öfke birikimi ile birlikte, güçlü bir mücadele isteğini görü-

yoruz. Metal işçisi bu haliyle taleplerine ulaşmak için grev yapmaya da hazır, bu konuda kesin bir kararlılık var.

Birleşik Metal-İş'in yaptığı son Gebze eylemi ile Türk Metal'in yaptığı eylemlerde grev kararlılığı kendisini net bir şekilde gösteriyor. Özellikle Gebze eyleminde işçiler bir kez daha alanda yoğun olarak "Metal işçisi grev istiyor!" sloganını atarak bu isteklerini net bir şekilde gösterdiler.

SENDİKA YÖNETİMLERİNE GÜVEN YOK!

Fakat asıl sorun şu ki, hangi sendikaya üye olursa olsun hemen hemen bütün metal işçileri sendika yönetimlerine güvensiz. Geçmişte olduğu gibi yine satacaklarını, kendilerini yarı yolda bırakacaklarını biliyorlar. Bunun için öfkenin ve mücadelenin hedefi hızla sendika beyleri olabilir.

Elbette her bir sendikadaki durum farklı. Türk Metal Sendikası'nın tabanında bu yapıya egemen ihanet şebekesine güven sızırma yakın. Birleşik Metal-İş'te ise yönetime güven geçmişle karşılaştırıldığında çok az, dahası MESS-Türk Metal düzenini yıkma iradesi ve iddiası eskisi kadar güçlü değil. Çelik-İş'te ise güven yine sızırma yakın diyebiliriz. Fakat Çelik-İş konusunda şu noktaya dikkat çekmeliyiz ki, her sözleşme döneminin etkisiz elemanı olan ve tabanın da bu rolü benimser görüldüğü Çelik-İş cephesinde bu kez, metal işçisi ciddi basınçlar uyguluyor. Öyle ki, Çelik-İş yönetimi de bu kez Temsa ve MMK'da eylemler yapmak zorunda kaldı.

Bu tabloda Birleşik Metal-İş dışındaki iki sendika cephesinden geçmişi aşan bir eylemlilik tablosu söz konusu. Özellikle Türk Metal yönetimi geçmişte yapmadığı türden eylemler yapıyor ve bunu da belli bir sıklıkla gerçekleştiriyor. Mesaiye kalmama, yürüyüşler, kent merkezi eylemleri, 5 dakikalık duruş vb...

Fakat bu eylemlilik tablosu Türk Metal yönetiminin satışa uzak olduğunu değil, metal işçisinden duyduğu basıncın gücünü ve korkularını yansıtıyor. Metal

işçisinin her zamankinden deneyimli, mücadeleye istekli, aynı zamanda hesap sorma bilinci yüksek bir seviyede olması Türk Metal beylerini zorluyor. Bunun için de satışı her zamanki hız ve biçimlerde yapmak yerine yeni manevra ve oyunlarla gerçekleştirmek zorunda kalıyorlar.

SATIŞ SENARYOSU GREV YASAĞI ÜZERİNE KURULU!

Mevcut gelişmeler toplamına bakıldığında şu an en yakın satış senaryosu olan bir grev yasağı üzerine kurulu gibi gözüküyor. Zira bu gerçek pek çok olguyla da her geçen gün kanıtlanıyor. Özellikle de Türk Metal cephesinden yapılan algı operasyonları, Pevrul Kavlak'ın yaptığı açıklamalarda hep bu senaryonun işaretleri veriliyor.

Kavlak son televizyon programında sarf ettiği, "MESS grev yasağına güveniyor", "Tabi Yüksek Hakem Kurulu'ndan iyi bir sonuç çıkmaz, oraya bırakmamalıyız", "Ne yaparsak yasalar dahilinde yapacağız, tek parti hükümeti varken gücümüz sınırlı", "Ben bugüne kadar karakolun önünden geçmedim" türünden cümleler hep bu senaryonun işaretlerini veriyor.

Yani Türk Metal cephesi bugün için işçiyi OHAL ve grev yasağıyla korkutuyor, "yapacak bir şey yok, biz devlete el kaldıramayız" türünden argümanlarla çaresizliği körükleyerek beklentileri en aza indirmeye çalışıyor.

Öte yandan sendikalar cephesinden bu hafta en önemli çıkışlardan biri de Birleşik Metal-İş tarafından yapılan "Ortak grev" ve "Grev yasağı gelirse hep birlikte yasağı tanımayarak grevi sonuna kadar sürdürme" çağrısı oldu.

Bu çağrı Birleşik Metal-İş gerçeği bir yana bırakıldığında son derece anlamlı sayılabilir. Fakat diğer sendikaların işbirlikçi yönetimleri gerçeği ile Birleşik Metal-İş yönetiminin gerçeği bir arada değerlendirildiğinde, bunun pekala bir teslimiyete kapı aralayabileceğini de unutmamak lazım. Çünkü böyle bir çağrı bir süre sonra "zaten çağrımıza cevap bulamadık, yalnız kaldık, 10 bin üyeye biz tek başımıza ne yapabiliriz" argümanına zemin hazırlayabilir. Buna hazırlıklı olmak gerek.

MESS-SENDİKA BEYLERİ-HÜKÜMET BİRLİKTE!

Son bir hafta içerisinde yaşanan gelişmelerin en önemli yönlerinden bir diğeri ise, hükümet ve sendika beyleri arasında artan görüşme trafiği oldu. Önce Pevrul

Kavlak ile Çalışma Bakanı görüştü. Hemen sonra Pevrul Kavlak ile Çelik-İş Başkanı Yunus Değirmenci oturup "diyalog ve işbirliği anlaşması" imzaladı. Birkaç gün geçmeden İçişleri Bakanı Süleyman Soylu Türk-İş Genel Başkanı'nı ziyaret etti.

Hükümet ile sendika beyleri arasında artan bu trafik ile, Türk Metal/Çelik-İş işbirliği, sermaye-devlet-sendika beyleri arasında metal işçisine karşı bir cepheleşmenin olduğuna, olası bir satış ile birlikte her türlü direniş, grev ve hareketin bastırılması için hazırlık yapıldığına işaret ediyor.

Olası bir grev yasağının elbette büyük bir siyasi bedeli olacaktır. AKP iktidarının bu aşamada böyle bir bedeli ödemekten kaçınması da ihtimaller arasındadır. Bu durumda ne yapıp edip işi hükümete bırakmadan önden bir satış anlaşmasıyla süreci tamamlamak niyetinde olabilirler.

Bunun için hızlı bir satışla birlikte kapsamlı saldırılara ve oyunlara hazır olunmalıdır. Sermaye ve uşaklarının işlerini son derece ciddiye aldığı bir ortamda metal işçileri cephesinden buna uygun bir ciddiyetle mücadeleye hazırlanmak şarttır.

METAL İŞÇİSİ CEPHESİNDEN NELER YAPILMALI?

Metal işçileri cephesinden yapılacak mücadele hazırlıklarını ve öncülerin görevlerini başlıklar halinde şöyle toparlayabiliriz:

1. MESS-AKP-sendika beyleri cephesinden yapılan hazırlıklar ve saldırılar konusunda metal işçisi aydınlatılmalıdır.

2. Olası grev yasağı ihtimaline karşı şimdiden mücadele edilmeli, metal işçisi ile birlikte bir bütün olarak işçi sınıfının ve emekçilerin tepkisi örgütlenmelidir.

3. Grev yasalarının haklı ve meşru olmadığı, hukuki bir temelini bulunmadığı anlatılmalı ve grev yasağını çöpe atarak kazanıncaya kadar fiili grevi sürdürme çağrısı yükseltilmelidir.

4. Sendika beyleri ve satış şebekeleri aracılığıyla metal işçisinin bölünüp birbirine karşı kullanılmasına karşı aynı anda başlamak üzere "Ortak grev!" çağrısı yükseltilmelidir.

5. Metal işçisinin sermayeye, iktidara ve onlarla işbirliği yapan sendika ağalarına karşı, mücadeleyi sonuna götürebilmesi için fabrikalarda ve fabrikalar arasında kurul/komitelerin kurulması şarttır. Bu görev alanı asla ihmal edilmemelidir.

MİB MYK Ocak Ayı Toplantısı: Değerlendirme ve kararlar!

Metal İşçileri Birliği Merkezi Yürütme Kurulu Ocak ayı toplantısı geçtiğimiz günlerde gerçekleştirildi. Toplantının ana gündemini 130 bin metal işçisini kapsayan TİS süreci oluşturdu. Dünyadaki ve Türkiye'deki siyasal gelişmeler ışığında tartışmalar yürütüldü ve gündemdeki bir dizi konu üzerine sonuçlar çıkartıldı.

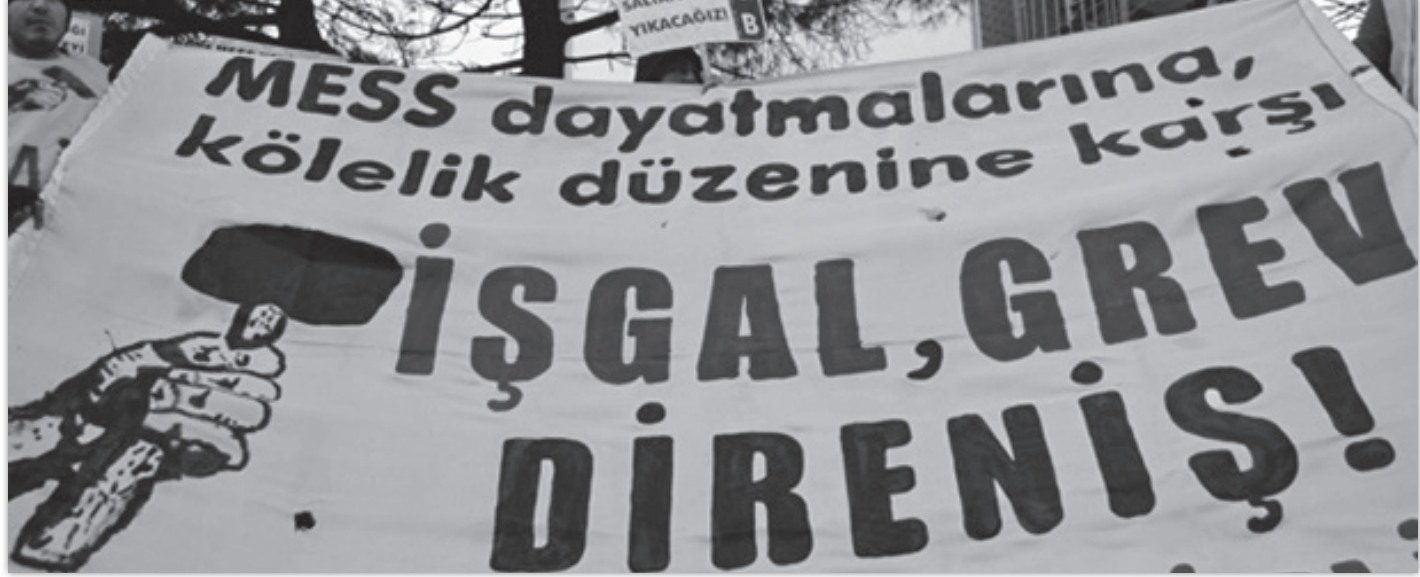
TİS SÜRECİ

* Uyuşmazlık zaptlarının tutulmasının ardından metal işçilerinden grev sesleri yükselmeye başlamıştır. Metal işçisi kırmızı çizgilerini çekmiştir. Metal işçisi yeterli olmamasına rağmen taslaklarda istenen taleplerden bir adım bile geri adım atılmaması gerektiğini ortaya koymaktadır. %38 zam talebi ve 2 yıllık sözleşme metal işçisinin kırmızı çizgisidir.

* %38'lik zam talebi ortaya konulduğundan bu yana yaşam giderlerine yapılan yoğun zamlarla geçerliliğini yitirmiştir. Asgari ücrete yapılan zamlarla birlikte birçok metal işçisinin maaşı asgari ücretin altına düşmüştür. Sendikaların çekme zammı diye ortaya attıkları saat ücretini 9 liraya çekme talebi asgari ücrete yapılan zamlarla tarih olmuştur. Metal işçileri artık %38'lik zamma ek olarak asgari ücret zammı olan 200 lirayı da %38'lik talebe ek olarak istemektedir. Sosyal hakların ve ikramiyelerin maaşların dışında tutulması da metal işçileri için önemli bir yerde durmaktadır. MESS'in %3.20'den %6.40'a yükselttiği teklif de gerçeği yansıtmamaktadır. Beklentileri düşürmeye yönelik bir adımdır ve metal işçisi buna kanmamalıdır.

* Taleplerin karşılanması konusunda fabrikalardaki eylemleri değerlendiren MYK'mız, OHAL koşullarının tüm baskısına rağmen metal işçisinin mücadele kapasitesinin her şeyin üzerinden geleceğini bilmektedir. Bugüne kadar yapılan kaşık-çatal eylemleri, mesaiye kalmama (birçok fabrikada uygulanmasa da), vardiya giriş-çıkışlarındaki eylemler metal işçisini oyalamaya dönüktür. Son olarak gerçekleşen 5 dakikalık duruş eylemleri ise metal işçisiyle dalga geçmektir. Metal işçisi üretimden gelen gücün kullanılmasını gerektiğinin farkındadır. Metal işçisi grev kararlılığını her fırsatta ortaya koymaktadır.

* Metal İşçileri Birliği bu kararlılığın somut bir güce dönüşmesi için elinden gelen çabayı ortaya koyacaktır. "Kazanana kadar grev!" bakışı ile kazanmaya kilitlenen ve örgütlülüklerini yaratan metal işçisinin karşısında hiç kimse duramayacaktır.

caktır. En acil ihtiyaç belirlenmiş talepler ve çizilmiş kırmızı çizgiler etrafında kenetlenmiş fabrika komiteleri, fabrikalar arası kurullar ve baştan aşağıya işçilerin öznesi olduğu taban örgütlülüklerinin oluşturulmasıdır. Birçok fabrikada MİB ve öncü işçiler bunun adımlarını atmaktadır, atmaya da devam edecektir. MİB MYK bu adımların takipçisi olacak, yeni metal fırtınalarını yaratmak için bu adımları güçlendirecektir.

* Ortak talepler etrafında ortak direniş, grev ve mücadelenin örgütlenmesinin önü açılmalıdır. MESS ile masaya oturan 3 sendikaya da üye işçilerin ortak komitelerde buluşması, mücadelenin ortaklaştırılması hedeflenmelidir. Gücümüz birliğimizden gelmektedir. 130 bin metal işçisini aynı anda greve çıkartacak bir bakışla hareket edilmelidir. Bütün metal işçileri sendikalarına bu yönlü baskın uygulamalıdır.

* MYK'mız, OHAL koşullarında gerçekleşen TİS sürecinde sermaye ve iktidar arasındaki işbirliğinin teşhirinin daha güçlü yapılması gerektiğini düşünmektedir. Erdoğan'ın OHAL'den istifade grevleri yasakladıklarını, sermayenin önünü açmak için OHAL'i kullandıklarını itiraf etmesi her şeyi ortaya koymaktadır. TİS sürecinde kazanmak için OHAL'in de hedef alınması gerektiği, OHAL'e rağmen mücadele kararlılığını ortaya koymak gerektiği açıktır. Maalesef ki, sarı sendikaların böylesi bir hazırlığı olmamakla beraber aksine OHAL koşullarına sığınarak işbirliklerini, acizliklerini perdelemeye çalışmaktadırlar.

* OHAL'i hedef almayan bir sendikal anlayış TİS sürecinden metal işçisi adına bir kazanım sağlamaktan ziyade teslimiyeti getirecektir.

* Metal işçisi bu oyunlara gelmemeli,

kanmamalıdır. Teslimiyete boyun eğmemelidir. Bu cendereyi parçalamak metal işçisinin ellerindedir. Metal işçisinin tarihi, "DGM'yi ezdik, sıra MESS'te!" sloganının atıldığı bir tarihtir. Bu tarih bilince çıkartılmalıdır.

* Bu kapsamda gerçekleştirilen bütün eylemlerde metal işçisi inisiyatif almalı, eylemleri üretimden gelen gücünü kullanmaya yönelmeli, grev kararlılığını ortaya koyacağı, yasakları aşacağı bir düzeye çıkartılmalıdır.

* Metal İşçileri Birliği yasaklara karşı "Grev haktır yasaklanamaz", "Ortak grev, ortak direniş" bakışının öne çıkartılması gerektiğini düşünmektedir. Bu doğrultuda artık metal işçisini daha fazla oyalamadan grev kararları alınmalıdır.

* MYK'mız metal işçisini sadece MESS ve dayatmalarına karşı mücadeleye değil aynı zamanda uzlaşmacı-icazetçi sendikal anlayışları da aşmaya çağırılmaktadır. Tablo açıktır; ya filli meşru mücadele çizgisinde ilerlenecek ya da sendikal bürokrasiye teslim olunarak grev yasağına boyun eğilecektir. "Grev hakkı grevle kazanılır" diyen MYK'mız farklı sendikalara üye tüm metal işçilerini bu eylem çizgisinde ortaklaşmaya çağırılmaktadır.

* Metal işçisi kararlılığını ve iç örgütlülüğünü sağlamlaştırdığı sürece satış kolay olmayacaktır ve daha ileri talepler kazanılacaktır. Ancak olası bir satışta metal işçisi satışı kabullenmemelidir. Bugünden oluşturulacak örgütlülüklerle derhal inisiyatifi ele almalı, kendi eylem planını hayata geçirmelidir. Metal işçileri bu doğrultuda bir hazırlık içerisinde olmalıdır.

* Şu bilinmelidir ki, toplumun büyük bir kesimi sermaye iktidarının politikaları tarafından ezilmektedir. Büyük bir çoğunluk bir yol haritası aramaktadır. 130

bin metal işçisi talepleri için dik durmayı başarabilir ve kazanana kadar grev diyebilirse milyonlarca işçi ve emekçiyi de arkasından sürükleyerek ortak bir mücadele içerisinde birleştirebilir ve kazanmayı başarabilir.

* Birçok metal işçisi Türk Metal'den istifayı önüne almaktadır. Bu haklı bir taleptir. Ancak tek başına sonuçsuz kalacaktır. İstifa ancak örgütlü bir şekilde fabrika komiteleriyle ve fabrikalar arası kurullara dayalı bir şekilde yapılabilirse, 2015'te çatlayan Türk Metal anlayışından topyekûn kurtuluşun da önü açılacaktır.

* Türk Metal ve Çelik-İş'in ortak işbirliğine imza atmaları satışı birlikte yapacaklarının bir göstergesidir. Bunu metal işçisi Tofaş, Dytech ve İsdemir başta olmak üzere yaşayarak görmüştür.

* MİB'in fabrikaların dışında değil içinde olduğu gerçekliği metal patronlarını korkutmaktadır, tedirgin etmektedir. Bir dizi fabrikada patronlar ve sarı sendikalar aktif MİB düşmanlığı yapmaktadır. Bu pervasızlıkları, saldırganlıkları korkularının ifadesidir. Ancak MİB, "sınıfa karşı sınıf" tutumu ile doğruları her koşul altında söylemeye devam edecek ve fabrika fabrika örgütlenecektir.

SİYASAL GELİŞMELER

* Dünyada ve Türkiye'de sistem büyük bir kriz içerisinde. Bu krizler savaşları tetiklemekte, emperyalist saldırganlık işçi ve emekçileri, ezilen halkları tehdit etmektedir. Yaşadıkları krizlerin faturasını bizlere kesmeye çalışanlara karşı dünyanın dört bir yanından sesler yükselmektedir. İran halkı diktatörlere karşı ayağa kalkmıştır. Ortadoğu'da ezilen halklar mücadeleye devam etmektedir. Filistin halkı direnişten vazgeçme-

miştir. Daha örnekler çoğaltılabilir. Metal işçilerinin yapması gereken ise açıktır. Savaş ve saldırganlık politikalarına karşı "işçilerin birliği, halkların kardeşliği" baskısıyla hareket etmelidir. Türk sermaye devletinin yaptığı savaş çığırtkanlığına karşı, emperyalist saldırganlığın parçası olmasına karşı sesini yükseltmelidir.

* OHAL döneminde çıkarılan KHK'larla toplum baskı altına alınmaya çalışılmaktadır. Son çıkartılan KHK ile paramiliter güçlere arka çıkılmaktadır, yargı muafiyeti sağlanmaktadır. Bu güçlerin yarın ayağa kalkan, greve çıkan işçilerin karşısına çıkacağı bilinmelidir. Buna bugünden dur denilmelidir. Bu karanlık çağdan tek çıkış yolu işçi sınıfının örgütlü başkaldırısı sayesinde olacaktır.

* Ülkenin birçok yerinde işçi ve emekçiler krizin etkisi altında eylemlere girişmektedir. Meclis önünde kendini yakan bir işçiden, alınan yüksek vergileri protesto eden Adıyamanlı bir emekçiye, İzmir'de İŞKUR önünde eylem yapan bir işsize kadar bütün eylemler ülkenin tablosunu ortaya koymaktadır. Krizin ağırlığı altında ezilen işçi sınıfının kurtuluşu örgütlü hareket etmesindedir. MİB MYK'mız başta metal işçileri olmak üzere tüm işçileri örgütlenmeye çağırılmaktadır.

YAYINLAR

* MYK, metal işçisinin sözü, gücü ve birliğinin somutlanmış hali olan bülten için planlamalarını yapmış ve yeni sayısı için adımlarını atmıştır. Her geçen gün artan bir ilgi ile karşılanan bültenimizi güçlendirmek için tüm metal işçilerine de görev düşmektedir. Bu görev, sesimizi birbirimize taşıyacağımız araçlarımıza omuz verip güçlendirmektir. Aynı şekilde Facebook sayfası da anlık haber alma, politika üretme ve bu politikayı metal işçilerine taşımak için en uygun şekilde kullanılmaya devam edilecektir. Facebook sayfasına metal işçisinin yoğun bir ilgisi vardır. Haftalık erişim 700 bini, mesajlaşma bini bulmaktadır. Bu ilgi, MİB'in metal işçilerinde yarattığı güvenin, kararlılığın ve politikalarımızın karşılık bulmasının eseridir.

Son olarak, içinden geçmekte olduğumuz TİS süreci başta metal işçilerinin olmak üzere tüm işçi sınıfının geleceği için önemli bir süreci işaretlemektedir. Metal işçisine büyük sorumluluklar düşmektedir. MİB, bugüne kadar olduğu gibi bu süreçte de metal işçisinin sesi soluğu, örgütlülüğü olmaya devam edecektir. Taban inisiyatifine dayanan fabrika komiteleri ve fabrikalar arası kurullarında örgütlenmiş, birleşmiş ve kenetlenmiş metal işçileri kazanana kadar grev bakışı ve kararlılığıyla kazanacaktır.

Bu inanç ve mücadele kararlılığıyla, bütün metal işçilerini mücadeleye çağırıyoruz.

**METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ
MERKEZİ YÜRÜTME KURULU**

17 Ocak 2018

Polis, Pakkens işçisinin direnişini engellemeye çalışıyor

Bursa'daki Nilüfer Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Pakkens Valf AŞ'de sendikal faaliyet yürüttüğü için işten atılan TOMİS Genel Merkez Yöneticisi Ahmet Nurhak Erbay 15 Ocak günü fabrika önünde direnişe başladı.

Saat 15.00'te fabrika önünde eylem için toplanan Erbay ve destekçileri, polis OHAL gerekçesiyle öne sürdüğü "ya-

sak" dayatmalarıyla karşılaştı. Basın açıklaması yapacaklarını söyleyen Erbay ve destekçileri bir süre sonra polisin saldırısıyla karşılaştı. Erbay'la birlikte desteğe gelen eşi ve 2 TOMİS çalışanı polis tarafından gözaltına alındı. Gözaltılar akşam saatlerinde serbest bırakıldı.

Polisin saldırısının ardından açıklama yapan TOMİS, işçilerin haklarını kullan-

masının engellendiğine, buna karşın hakkını arayan işçilerin gözaltına alındığına dikkat çekti.

16 ve 17 Ocak'ta tekrar fabrika önüne giden Erbay, yine polis engellemesiyle karşılaştı. Etrafını çeviren polisler, Erbay'ı yaka paça iterek OSB içinde sürüklediler. Uzun bir mesafe yürüyen Erbay, bölgeden ayrıldı.

Maaşları gasp edilen Adularya işçileri üretimi durdurdu

Eskişehir'de bulunan Yunus Emre Termik Santrali'nde, Adularya Enerji Üretimi ve Madencilik A.Ş.'nin ödemediği maaşlarını isteyen madenciler üretimi durdurdu. Mihaliççik'ta kurulu santralin yeraltı kömür madeni bölümünde çalışan işçiler, 17 Aralık'ta gece 00.00-08.00 vardiyasında iş başı yapmazken, gündüz vardiyasından çıkan işçilerle birlikte ter-tip alanında toplandı.

İşçiler 3,5 aylık maaşlarının gasp edilmesine karşı üretimi durdurduklarını vurgularken, maaşları ödenene kadar iş başı yapmayacaklarını, fiili grevi sürdüreceklerini ifade etti.

Grevin ardından işçilere konuşma

yapan üretim müdürü, işçilerin grevden vazgeçmesini isteyerek tek maaşın yatırılacağı vaadinde bulundu. İşçiler ise gasp edilen maaşlarının tamamı ödenene kadar grevi sürdüreceklerini söyleyerek müdüre yanıt verdi. Geceyi iş yerinde geçiren işçilere sabah da santralde çalışan işçiler desteğe geldi.

15 Temmuz'un ardından kayyım atanan santralde çalışan bin 200 işçi maaşlarının düzensiz ödenmesinden şikayetçi. TMSF'ye devredilen santralde belirsizliklerin son bulmasını isteyen işçiler, 2016-2018 dönemi toplu sözleşmesi kapsamındaki haklarının da gasp edilmesine tepki gösteriyor.

Ayfer Dişkaya işine dönmek için direniyor

Otkmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde sendikalaşma nedeniyle işten atılan Ayfer Dişkaya'nın 12 Aralık'ta başlayan direnişi devam ediyor.

12 Ocak günü Dişkaya'yı ziyaret eden Genel-İş, Dev Turizm-İş ve SES, direniş alanından başhekimlik binasına yürüyüş gerçekleştirdi. Ayfer Dişkaya'nın işten atılma sürecinin anlatıldığı basın açıklamasında hastane yönetiminin sorunu çözmek için adım atmaması teşhir edildi.

16 Ocak günü Dişkaya, İstanbul valisinin ziyareti gerekçe gösterilerek polisler tarafından engellendi. İlk olarak pankart ve dövizleri kaldırması için dayatmada bulunan polisler bir süre sonra da önlüğünü çıkarttırdı. Valinin geçişi sırasında da "iyi" polis rolleriyle etrafında toplanan polisler Dişkaya'yı oyalamaya çalıştı.

Dişkaya'nın direnişi hastane önünde bekleyiş ve işten atma saldırısını teşhir eden bildiri dağıtımlarıyla sürüyor.

DEV TEKSTİL Genel Meclisi tamamlandı

Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası (DEV TEKSTİL) 2018 yılının ilk genel meclisini 13-14 Ocak 2018 tarihlerinde genel merkez binasında başarıyla tamamladı. Üye ve temsilcilerin katılımıyla toplanan genel meclis eğitim ve sendikal faaliyetlerin ele alınmasıyla gerçekleşti.

Sendikanın tüzüğü gereği 6 ayda bir hayata geçirilen genel meclise 13 Ocak Cumartesi saygı duruşuyla başlandı. Sendika MYK'sı adına yapılan açılış konuşmasıyla meclisin işlevi ve çalışmaların kapsamının aktarımı yapıldı.

Meclise eğitim oturumlarıyla devam edildi. "Devrimci sınıf sendikacılığı anlayışı, güncel gelişmeler, diğer anlayışlar ve yansımaları" üst başlığı "Güncel yansımalar (OHAL, KHK, yasal düzenlemeler ve sendikaların tutumu)" ve "Devrimci sınıf sendikacılığı anlayışının temel ilke-

leri" başlıkları iki oturum üzerinden eğitim ve tartışma konusu edildi.

Hukuksal açıdan, Av. Zeycan Balcı'nın "İş yasası, Anayasa ve çeşitli yasalardaki değişiklikler, değişikliklerin amacı, sınıf ve kitle mücadelelerine yansımaları" sunumuyla eğitim çalışması sonlandırıldı.

Ardından sendikal faaliyetlerin ele alınacağı oturum için divan oluşumuna gidildi. Temsilciliklerin altı aylık sendikal çalışmalarının ve deneyimlerin aktarımı yapıldı. "Siyasal gelişmeler ve işçi sınıfının güncel durumu" üzerine yapılan tartışmalarla toplantı sürdürüldü.

"8 Mart, 1 Mayıs vb. gündemlerle ilgili sendikamızın dönem değerlendirmesi kapsamında tutumunun genel hatlarının oluşturulması" başlığıyla sürdürülen tartışmada ortaya çıkan düşünceler ve belirlemeler ışığında, planlanacak çar-

şımlar için öneriler sunuldu. Meclisin birinci günü bu tartışmaların sonucunda bitirildi.

Genel meclisin ikinci günü 14 Ocak Pazar günü oturumuyla devam etti. İkinci gün "Sendikal örgütlenmemizin sorunları ve güçlü bir örgütlenme çalışmasının yol ve yöntemlerinin tespit edilmesi" gündeminin tartışmasıyla başladı.

Meclisin ilk gününün sonunda yapılan tartışmalar ışığında, sendikanın altı aylık hedefleri üzerine belirlemeler yapıldı. Meclisin ikinci günü sendikanın altı aylık planının tartışmalarıyla sonlandırıldı.

Genel meclis kararları ilerleyen günlerde kamuoyuna deklare edilecek.

DEVİRİMCİ TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI
14 Ocak 2018

"Bu karanlık, mücadele etmeden dağılmayacak"

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) üyesi emekçiler, KHK ile ellerinden alınan işlerine dönmek için İstanbul'da başladıkları direnişi 1 yıla yakındır sürdürüyorlar.

Her Pazartesi, Çarşamba ve Cumartesi günü Kadıköy Altıyol ve Bakırköy Özgürlük Meydanı'nda, her Cuma ise Kartal'da oturma eylemi gerçekleştiren direnişçiler ihraçların hukuksuzluğunu ve AKP'nin OHAL/KHK rejimini teşhir ediyorlar. Emekçiler yaptıkları konuşmalarda "Bu karanlık, mücadele etmeden

dağılmayacak" diyerek herkesi mücadeleyi büyütme çağırıyorlar.

Direniş alanlarında imza masası açan emekçilere birçok kişi de imza vererek destek oluyor.

16 Ocak günü İstanbul Valiliği önünde eylem gerçekleştiren emekçiler, alanlarda topladıkları 20 binin üzerindeki imzayı OHAL işlemleri İnceleme Komisyonu'na teslim etmek istediler. Eylem öncesi alana yığınak yapan çevik kuvvet ve sivil polisler, emekçilere dayatmalarda bulunarak saldırı tehdidinde bulundu.

Polisin, eylem yapılmak istenen alanı işgal etmesi sonucu eylem 20 metre kadar ötede başlatıldı. 3 kamu emekçisi imzaları teslim etmek üzere valiliğe girdi, onlar dönene kadar eylem sloganlar ve konuşmalarla sürdürüldü. Bir saatten uzun süre valilikte kalan kamu emekçileri geri döndüklerinde OHAL işlemleri İnceleme Komisyonu'nun sadece bireysel başvuru alındığı gerekçesiyle dilekçeleri almadığı, bunun üzerine dilekçelerin ilgili bakanlıklara gönderilmek üzere valiliğe verildiğini açıkladılar.

Yüksel'de direniş sürüyor

9 Kasım 2016'da KHK ile hayata geçirilen açığa alma ve ihraç etme saldırılarına karşı Nuriye Gülmen'in başlattığı Yüksel direnişi 430'lu günlerinde sürüyor.

Açlık grevinin 310'lu günlerindeki Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın işe iade edilmesi talebinin yükseltildiği direnişte, direnişçilerin Halkın Hukuk Bürosu'ndan (HHB) avukatları ile Silivri Hapishanesi'ndeki tutsak direnişçi Nazife Onay'ın serbest bırakılması da isteniyor.

Her gün 13.30 ve 18.00'de basın açıklaması yapmak için Konur Sokak'ta toplanan emekçiler, eylem başlayalı bir dakika bile olmadan "eylem yasağı" gerekçesiyle darp edilerek, işkenceyle gözaltına alınıyor. Direnişçilerin taleplerini içeren ozalitleri yırtarak saldırıya geçen polis emekçileri sokakta hazır beklettiği gözaltı aracına zorla bindiriyor.

Polis çoğu zaman işkencenin götürülmesini engellemek için sokağı da çevik kuvvet kalkanlarıyla kapatırken, gözaltı saldırısı eylemi izleyen ilerici basın emekçilerini de kapsıyor.

Ankara'da işyeri önü direnişleri

Ankara'da ihraç edilen Cemal Yıldırım ve Zeynep Yerli Ulus Defterdarlığı önünde, Mahmut Konuk da Çankaya Toplum Sağlığı Merkezi önündeki direnişlerini sürdürüyor. Mahmut Konuk'un direnişi 40. haftasını geride bırakırken Cemal Yıldırım ve Zeynep Yerli'nin direnişi 44. haftasında.

Her iki işyeri önünde direnen emekçiler yaptıkları açıklamalarda haksız ve keyfi şekilde işten atıldıklarını belirterek açlık grevi 310'lu günlere giren direnişçiler Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın durumuna dikkat çekiyorlar.

15 Ocak günü eylemini sürdüren Konuk keyfi bir şekilde işten atıldığını dile getirerek herhangi bir örgüt ile ilişki konusunda somut bir delil ortaya konulmadığını söyledi. Ardından komisyon ile işe geri alınacağını söylenmesine rağmen KHK ile işe alınma yaşanması durumunu da eleştirerek "biz ekmeğimiz ve onurumuzdan vazgeçmeyeceğiz" dedi.

17 Ocak günü defterdarlık önünde yapılan direnişe Malatya direnişçisi Erdoğan Canpolat, Yüksel direnişçisi Acun Karadağ ve Mahmut Konuk da katılarak destek oldu.

Mesleki Eğitim Kurultayı açılış konuşması...

Devrimci bir sınıf hareketi için ileri!

Dostlar, yoldaşlar kurultayımıza hoş geldiniz.

Bugün burada sınıf hareketi açısından önemli bir gündemi, mesleki eğitim alanını tartışmak üzere bir araya gelmiş bulunuyoruz.

Sınıf devrimcileri olarak bugüne kadar hep önemseydiğimiz ve pratik olarak yöneldiğimiz mesleki eğitim alanı üzerinden bugün böylesi bir kurultay toplamak neden ihtiyaç haline geldi? Önce ona değinmek istiyorum.

Bu konuda ilk vurgulanması gereken nokta; mesleki eğitim alanının kapitalist üretim süreci içerisinde giderek belirgin bir yer tutmaya başlamasıdır.

İkincisi ise, sermayenin, toplumun genç potansiyelini eğitilmiş, nitelikli, dinamik ve ucuz iş gücü olarak kapitalist üretim sürecinin içerisine dahil etmek için mesleki eğitim alanında attığı güncel adımlardır. Zira bu yönlü gelişmeler alanın sınıf mücadeleleri açısından önemini daha da arttırmaktadır.

Çünkü sermayenin bu politika ve yönelimleri, mesleki eğitim kurumlarında öğrenim gören on binlerce genci henüz daha okul sıralarında iken işçi sınıfının organik parçası haline getirmektedir.

Öyle ki, kapitalist üretim süreçlerinde yaşanan teknik gelişmelere de bağlı olarak fabrikaları bu genç işçilerle dolduruyorlar. Bugün tüm temel sektörlerde ve büyük fabrikalarda üretimi gerçekleştiren işçilerin neredeyse tamamı meslek okulu mezunlarından oluşuyor.

Bu olgular ve gelişmeler, devrimci bir sınıf hareketi yaratma iddiasını taşıyan biz sınıf devrimcilerine mesleki eğitim alanına müdahale konusunda önemli sorumluluklar ve görevler yüklüyor.

İşte kurultayımız mesleki eğitim ala-

nında yaşanan gelişmelere dönük açıklıklar sağlamak, fikir birliği oluşturmak ve önümüzdeki süreçte sınıf hareketini devrimcileştirme perspektifiyle mesleki eğitim alanına dönük pratik sonuçlar çıkarmak için toplanmış bulunuyor.

Dostlar, sermayenin mesleki eğitim alanına yönelik gündemine aldığı politikalar kapitalizmin yaşadığı çok yönlü krizden bağımsız değil.

Şöyle ki, kapitalist sistem 70'li yıllardan günümüze süregelen bir durağanlık yaşıyor. Bugün ise çok yönlü bir krizin pençesinde adeta debeleniyor.

Kapitalistler sistemde yaşanan durağanlığın ve krizin genel bir çöküşe yol açmasını engellemek için on yıllardır hepimizin yakından bildiği iki mekanizmayı bir arada işletiyor:

Bir; krizin ağır yükü döne döne emekçilere ödettiriliyor. Sömürüyü yoğunlaştıran esnek çalışma biçimleri ile, taşeron köleliği ile, uzun mesailer ve düşük ücretlerle krizden çıkış yolları aranıyor.

İkinci olarak; özelleştirme politikalarıyla, kamu kuruluşlarını ve eğitim-sağlık gibi alanları piyasalaştırarak, doğa ve

çevre ranta açılarak yeni sömürü ve kâr alanları açılıyor.

İşte, sermayenin mesleki eğitim alanında attığı güncel adımlar da, bu kapsamlı sömürü politikalarının önemli bir ayağını oluşturmaktadır.

Ne diyor çalışma bakanı; "en önemli gücümüz beşeri sermayemizdir!" Burada Türkiye toplumunun iş gücü potansiyeline işaret ediliyor ve sermayeye açık bir mesaj veriliyor. "Türkiye'nin iş gücü potansiyeli daha etkin kullanılabilirse, amaç uygun bir şekilde eğitilirse ve ucuza mal edilirse kapitalist pazarda rekabet gücünüz artar" deniyor sermayeye. Aynı şekilde, bugün yaşanan krizden dolayı Türkiye'ye mesafeli yaklaşan uluslararası tekellere "gelin yatırım yapın, biz size eğitilmiş ve ucuz iş gücü sunalım" deniyor. Bunun için mesleki eğitim başlığı orta vadede tanımlanıyor.

Tüm bu politikalar, atölyede, stajda ve fabrikalarda çocuk ve genç emeğinin azgınca sömürülmesi anlamına geliyor. İşte kapitalistlerin krize çözüm formülü!

Sevgili dostlar; kriz içerisinde debele-

nen sermaye düzeni bir yandan sömürü politikalarını pervasızca hayata geçirirken öte yandan siyasal gericiğin önünü sonuna kadar açmış bulunuyor. Sistematik olarak uygulanan faşist baskı politikaları ile, dinsel gericilikle işçi sınıfı ve emekçiler hareketsiz kılınmak isteniyor. Çünkü sermaye, yaşadığı çok yönlü krizi yönetebilmenin yolunun sınıf ve emekçi kitleleri denetim altında tutmaktan geçtiğini biliyor.

Toplumu deli gömleği giydirerek denetim altında tutmak isteyen sermaye iktidarı, gençliğe ise geleceksizlikten başka bir şey vaat edemiyor. Bunun için tüm eğitim kurumlarında sistemati olarak gerici pompa yapıyor. Soruşturma, uzaklaştırma, gözaltı ve tutuklamalarla gençleri uysal köleler haline getirmeye çalışıyorlar.

Evet dostlar, bu kapsamlı kuşatmayı parçalamanın ve sömürü politikalarını geri püskürtmenin tek bir yolu var; işçi sınıfını mücadele sahnesine taşımak. Bu zemin üzerinde devrimci sınıf hareketi yaratmak! Sınıf devrimcileri olarak bugün tüm dikkatimizi buna yoğunlaştırmış bulunuyoruz. Bu nedenle kurultayımıza konu olan mesleki eğitim alanını da devrimci bir sınıf hareketi yaratma perspektifi üzerinden topluyoruz. Eminiz ki, burada yapılan tartışmalar ve yaratılacak olan açıklıklar, devrimci sınıf hareketi ek-senine bağlanacak ve yeni dönem sınıf mücadeleleri açısından anlamlı sonuçlar doğuracaktır.

Bu inanç ve bilinçle sözlerimi tamamlıyorum, sözü kurultaya bırakıyorum.

**Devrimci bir sınıf hareketi için ileri!
Gençlik gelecek, gelecek mutlak sosyalizm!**

Mesleki Eğitim Kurultayı gerçekleştirildi

Sınıf devrimcilerinin haftalardır hazırlıklarının sürdürdüğü; meslek lisesi ve yüksekokullarının yanı sıra fabrikalarda, emekçi mahallelerinde genç işçilere ve geleceğin işçilerine ulaşarak çalışmalarını yürüttüğü Mesleki Eğitim Kurultayı 14 Ocak'ta Kartal'daki Hürriyet Mahallesi Yaşam Kalitesini Yükseltme Merkezi'nde gerçekleştirildi.

"Devrimci bir sınıf hareketi için..." şiarıyla örgütlenen kurultay devrim ve sosyalizm mücadelesinde ölümsüzleşenler için saygı duruşu ile başlatıldı. Divanın yerini almasının ardından yapılan açılış konuşmasında mesleki eğitimin Türkiye'deki sınıf mücadelesinde taşıdığı öneme ve sermayenin bu alandaki politikalarına değinildi. Devrimci sınıf hareketi için taşıdığı öneme vurgu yapıldı.

Kurultayda 'Genel olarak eğitim alanının sorunları', 'Mesleki eğitim alanının sorunları', 'Mesleki eğitimde atölye-staj sorunu ve emeğin korunması mücadelesi', 'Fabrikada örgütlenme ve mesleki eğitim', 'Mesleki eğitim ve sermayenin hedefleri', 'Sınıf hareketinin tablosu, deneyimler ve mesleki eğitim', 'Emeğin korunması mücadelesinde mesleki eğitim alanının yeri', 'Fabrika örgütlenmesi ve mesleki eğitim' tebliğlerinin yanı sıra Revolutionärer Jugendbund (RJ) tarafından 'Almanya özgülünde Avrupa'da mesleki eğitim' tebliği sunuldu.

Meslek liselilerin oynadığı tiyatrodan ise meslek liselilerin işçi sınıfının bir parçası olduğu konusu işlendi. Oyunda, liselilerin karşılaştıkları sorunlar, işçilere reva görülen sefa-

let koşulları ele alındı.

Sunumun ardından BİR-KAR, Sibel Özbudun ve Temel Demirer'in kurultaya gönderdiği mesajlar okundu.

Serbest kürsü bölümünde ise TOMİS Genel Başkanı Fikri Möhürlü söz alırken Petrokimya İşçileri Birliği ve İstanbul Meslek Liseliler Birliği deneyimi sunumları yapıldı. Meslek lisesi ve meslek yüksekokulu öğrencilerinin yanı sıra bu okullardan mezun olarak çalışmaya başlayan gençler de iş ve staj deneyimleriyle birlikte karşılaştıkları sorunları aktararak önergeler sundular.

Son olarak Ekim Devrimi ve politeknik eğitim hakkında yapılan sunumun ardından önergelerin divan tarafından okunmasıyla kurultay sonlandırıldı.

Klasik burjuva de

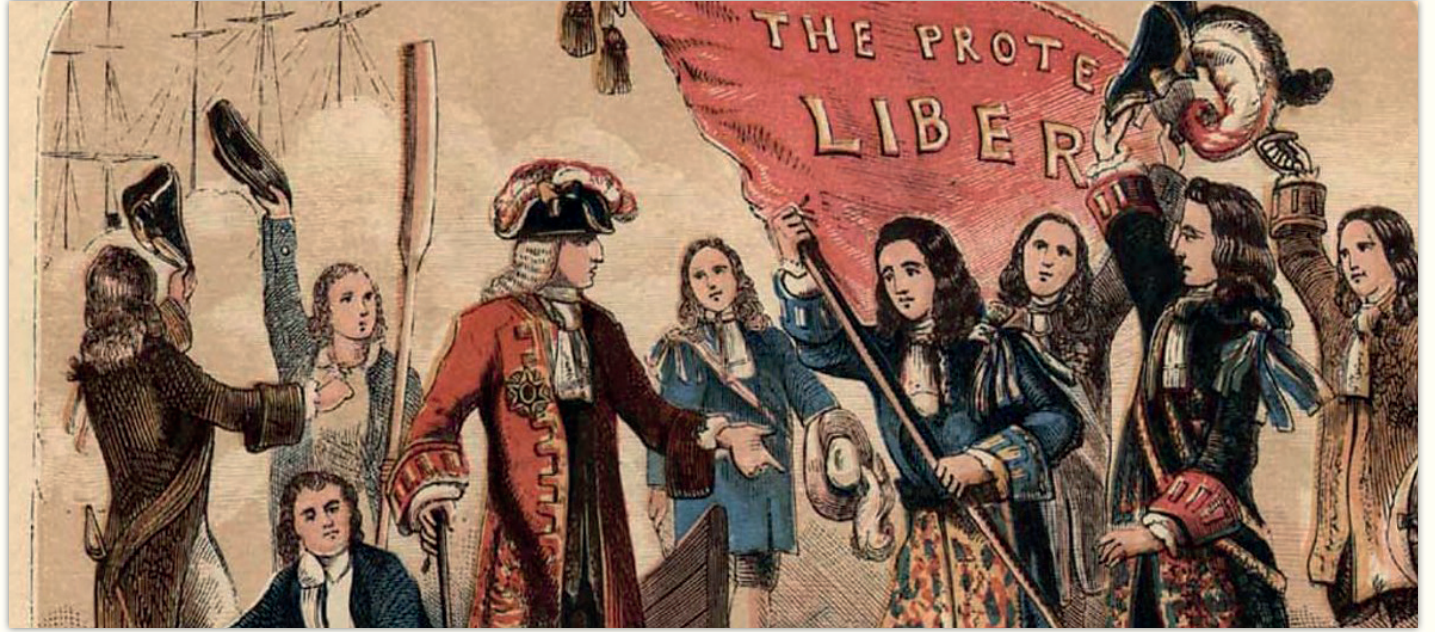
(H. Fırat yoldaşın ilki Ekim ayı içinde verilen ve belirli aralıklarla devam etmekte olan 100. Yıl Konferansları'ndan belli bölümler yayınlamaya EKİM'in bu sayısıyla başlıyoruz. Konferans kayıtları gözden geçirilmiş ve ara başlıklar yayın vesilesiyle konulmuştur...)

TARİH BİLİNCİ VE DEVRİM

Çağ açan bir büyük toplumsal devrimin, Sosyalist Ekim Devrimi'nin 100. Yılı'ndayız. Partimizin Ekim Devrimi'nin 100. Yılı'nı partide kapsamlı bir ideolojik inceleme, eğitim ve mücadelenin vesilesi haline getirmek üzerine bir kararı var. Partiyeye ilk olarak klasik burjuva devrimlerine ilişkin bir inceleme ve eğitim programı sunulmuştu. Bunu bir geçiş dönemi oluşturan 19. yüzyıl devrimlerine 1848 Devrimleri ve Paris Komünü'ne ilişkin ikinci bir program izledi. 100. Yıldönümü ile birlikte ise artık inceleme konuları dosdoğru Ekim Devrimi eksenli olacak ve bu önümüzdeki bütün bir yıla yayılacak. Bunu, 2018 Kasım'ında 100. Yılı'nı kutlayacağımız Alman Devrimi, 2019'da ise 70. Yılı vesile edilerek Çin Devrimi izleyecek. İlki ekseninde Ekim Devrimi'nin açtığı çığır içinde gerçekleşen ilk büyük devrimler dalgası, ikincisi ekseninde ise bu aynı çığır içinde gelişen 20. yüzyılın sömürge ve yarı-sömürge devrimleri ele alınacak.

Bütün bu çaba devrimin sorunları üzerine yeni bir düzeyde çalışmak anlamına geliyor. Yeni bir düzeyde diyorum, zira bütün bu konuları yenilgiyi izleyen ayrışma döneminde özel bir tarzda incelemelere konu etmiştik. Bu bizim için ideolojik kimliğimizin bir ilk oluşum süreciydi. Devrimin temel sorunları konusunda açıklığa kavuşmak, bu konuda geçmiş sol harekete hâkim anlayışla hesaplaşmak, böylece onunla araya çizilmesi gereken sınırları çizmek çabasıydı.

Öte yanda, bizim çıkışımız, tam olarak Ekim Devrimi'nin 70. Yılı'na denk geliyordu. Ve bu, Gorbaçovcu ideolojik cereyanın zirvede olduğu bir dönemdi. O günlerde dünya ölçüsünde Sovyetler Birliği'nde olup bitenler özel bir ilgi konusuydu. Gündemde Perestroyka ve Glasnost olarak tanımlanan politikalar vardı. Bu sürecin çok geçmeden, Doğu Avrupa'da büyük bir sarsıntıya ve çözülmeye, ardından da Sovyetler Birliği'nin çözümlenip dağılmasına vardığını biliyoruz.

Bu sarsıcı gelişmeler o günlerde dünya ölçüsünde sosyalizmin geride bıraktığı tarihsel dönem üzerine değerlendirme ve tartışmaların önünü açtı. Bunun temel önemde bir boyutu da tüm kapsamlı proletarya devriminin sorunlarıydı. Buna kendi cephemizden Ekim Devrimi'nin teorik ve tarihsel mirasını savunmak üzere biz de katıldık. Bu eleştirel bir inceleme çabasıydı. Geçmiş tarihsel mirası kuru kuruya savunmuyor, eleştirel bir bakış açısıyla hareket ediyor ve tarihsel bir çerçevede tüm yaşananları anlama ve anlamlandırmaya çalışıyorduk. Bu çaba içinde ulaştığımız sonuçlar, partinin ideolojik birikiminde özel bir yer tutmakta ve en özlü bir biçimde programımızda da yer almaktadır. Programımızın teorik bölümünün dördüncü ara başlığı "*Sosyalizm Deneyimi*" üzerinedir. Burada "*sosyalizmin sorunları*" üzerinden ulaştığımız temel sonuçların özlü bir sunumu yer almaktadır.

Bugün kuşkusuz çok daha ileri bir noktadayız. Çıkışımız Ekim Devrimi'nin 70. Yılı'na denk geliyordu, şimdiyse 100. Yılı'ndayız. Bugün aradan geçen otuz yılın, yıkılış dönemi üzerinden ele alınırsa yirmi beş yılın ek birikimine sahibiz. Bu birikim üzerinden bütün bu konuları yeniden ve yeni bir düzeyde inceleyeceğiz. Bunun partinin ideolojik düzeyini belirgin biçimde yükselteceği inancındayız. İdeolojik düzey ile mücadele kapasitesi arasında dolaysız bir bağ bulunduğuna göre, bu çaba partimizin mücadele kapasitesine de yeni bir düzey kazandıra-

caktır.

Burjuva devrimlerinden, bu zincirin ilk önemli halkalarından olan İngiliz Devrimi'nden alıyoruz ve 20. yüzyılın bütün bir devrimci sürecine bağlıyoruz. Yaklaşık dört yüz yıllık bir tarihsel dönem içinde, burjuva devrimleri, proletarya devrimleri, halk devrimleri ve milli kurtuluş devrimlerinin zengin tarihsel verileri üzerinden yürütülecek bir düşünsel çaba bu. Bu, modern tarihin alabildiğine zengin devrimler laboratuvarı üzerinden devrimin her türlü sorununu ele alabilmek olanağı demektir.

Bizler akademisyen değil devrimciyiz. Devrimci bir parti için teorik çabanın esası devrimin sorunlarıdır. Aslolan devrimin temel sorunları konusunda açıklığa kavuşmaktır. Bugünün siyasal yaşamında karşılaştığımız her türden sorun var bunun içerisinde. Genel planda çağın niteliği, toplumsal sınıflar, sınıf mücadeleleri, sınıf hegemonyası ya da öncülüğü, devrimci parti, sınıfsal/siyasal ittifaklar, devrimci iktidar mücadelesi, devlet vb. konular var. Strateji, taktikler, strateji-taktik bütünlüğü, ulusal sorun, köylü sorunu, savaş, barış ve militarizm sorunları var. Özetle devrimle doğrudan ya da dolaylı olarak bağlantılı her türden konu ya da sorun...

Klasik burjuva devrimlerinden 20. yüzyıla uzanan geniş tarihsel dönem, devrime ilişkin her türden teorik incelemenin alabildiğine zengin ve aynı ölçüde verimli bir zemindir. Sonuçta devrimci teori, tarihsel hareketin bilimsel yöntem-

me dayalı soyutlanmasıdır. Aslolan tarihsel hareketin kendisidir. Sorunlar tarihin içindedir, hareket tarihin kendisidir. Teori ise bundan süzülen, soyutlanan ve sistemleştirilen düşünsel ürünlerden meydana gelir. Ve dolayısıyla biz devrimin sorunlarını, kendi içinde soyut ve genel teorik kalıplardan öte, sınıf mücadeleleri ve devrimler tarihi üzerinden incelemek ve anlamak olanağı bulacağız.

Bugüne kadar Marks, Engels ve Lenin'in eserleri üzerinden burjuva devrimleriyle ilgili bir dizi gerçeği muhakkak ki öğrendik. Ama bunlar daha çok süzülüp soyutlanmış genel teorik sonuçlardı. Burjuva devrimlerinin karakteri, kapsamı, niteliği, öncülüğü vb. açılardan... Oysa biz partinin önüne, tam da Ekim Devrimi'nin 100. Yılı'nı konu alan eğitim programı üzerinden, klasik burjuva devrimleri inceleme planı koyduk.

Bunun hakkı verilebildiği bir durumda, teorik sonuçlarını bildiğimiz konuları biz tarihsel hareket, tarihsel bilgi, devrimci bir tarih perspektifi üzerinden anlayabilecek duruma geleceğiz. Bu kavrayışımıza muhakkak ki bir derinlik kazandıracaktır. Formüller kendi başına çok genel, aynı ölçüde kuru ve kısırdır. Sahip olduğumuz teorik bakış açısı eğer sağlam bir tarih bilinci ve birikimine dayanmıyorsa, kendi başına kuru ve yavan kalır, kavrayış derinliğini, dahası yaratıcı kavrayışı alabildiğine sınırlar. Teorik olarak süzülmuş genel sonuçlar tarihsel hareketin bütünlüğü ve zenginliği ışığında en iyi, en canlı, en tam biçimde anlaşılabilir. Dev-

evrimleri üzerine

H. Fırat

rimleri ve devrimin sorunlarını tarihsel bir çerçevede incelemenin önemli yön-temsel yararlarından biri budur.

Tanımladığımız tarihi dönem, modern zamanlara denk düşmektedir. Birkaç yüzyılı bulan kapitalist gelişme çağı ve onu son yüzyıl içinde izleyen proletarya devrimi çağı. Bu tarihi dönem üzerinden bir teorik ve tarihsel perspektifin kazanılması, bir devrimci için sınıf mücadelesine bakışta güçlü bir olanak anlamına gelecektir. Tarihsel ufkunuz geniş değilse, kısa dönemli sorunlar altında bunalıp ezilirsiniz. Kendi içinde teorik açıklık ne olursa olsun, bu güçlü bir tarih bilincine ve bilgisine dayanmıyorsa, orada hep bir zayıflık alanı var demektir. Kısa dönemlerin olumsuz gelişmeleri insanları sersemletir, giderek umutsuzluğa düşürür. Tarihi bilmek, bir tarihsel bilinç oluşturmak, devrimci siyasal mücadelede güçlü bir silah ve dolayısıyla soluk kazanmak anlamına gelir. Geçici olaylara ya da durumlara, birkaç on yıla, bir kuşağın ömrüyle ölçülebilir olaylara takılıp kalmama, daha geniş ve soluklu bakma olanağını sağlar. Bizim mücadelemiz gelecek kuşakların kaderine ilişkindir. Biz bugünleri değil yarınları kurtarmak üzere mücadele ediyoruz. Devrimci siyasal mücadelede insanlar enerjilerini, çabalarını, giderek de hayatlarını, geleceği kurtarmak üzere harcıyorlar.

Ama geniş bir tarih bilinciniz, tarihsel perspektifiniz varsa, bazen birkaç on yılı bulan gericilik dönemlerini yürek-lilikle ve sükunetle göğüsleyebilirsiniz. 1980'lerden alırsanız son kırk yıl, üstelik dünya ölçüsünde, koyu bir gericilik dönemidir. Nitekim bu aynı zamanda devrim mücadelesinden kitlesel kaçışların, sosyalizm davasından kopuşların, yenilginin, yılgınlığın, reformizmin, tasfiyeciliğin alabildiğine güç kazandığı bir tarihsel dönemdir de. Bu, geçici olmaya mahkum özel bir tarihsel dönemi göğüsleyecek gücü gösterememenin bir sonucudur. Bir dönemin olaylarını, belli bir tarihsel evre içinde oluşmuş geçici bir durumu, her şeyin sonu sayanlar, onun ağırlığı altında ezilir ve tükenirler. Olan da budur.

1980'lerden başlayarak yaklaşık son 40 yılın bir gericilik dönemi olması, tarihsel gelişmenin büyük gerilemeleri de içeren diyalektik seyri üzerinden bakıldığında anlaşılması güç bir durum değil. Bunun altında ezilerek gelecek umutları-

nın yitirilmesi soluksuzluğun, tarih bilinci yoksunluğu ya da kısırlığının bir işareti olabilir ancak.

Bu, partinin yaklaşımı konusunda fikir vermeyi amaçlayan kısa bir sunuştu. Öteki sol çevreler nasıl davranır, bilmiyoruz. Muhtemeldir ki Kasım ayı içerisinde toplantılar, kutlamalar, yayınlar yapılacaktır ve konu çok geçmeden geride kalacaktır. Biz parti olarak farklı bir değerlendirme ve tercih yapmış durumdayız. Büyük devrimin 100. Yılı'nı partide ideolojik çalışmayı yoğunlaştırmanın ve ideolojik düzeyi yükseltmenin bir vesilesi ve imkanı olarak değerlendirmiş, bu çerçevede bir planlama yapmış, bir yönelime girmiş durumdayız. Parti olarak yönelimimizi koruyacağız, planımızı uygulayacağız.

KLASİK BURJUVA DEVRİMLERİ

İnsanlık tarihinin bütünü açısından bakıldığında, burjuva devrimlerinin birini izleyen üç büyük dönemi var. Bunlardan ilki, batı ve orta Avrupa'da yaşanan klasik burjuva devrimleridir. Burjuva devrimlerinin bu ilk büyük sarsıntısı 16. yüzyıldan başlayarak 19. yüzyılın ikinci yarısına, daha somut olarak Paris Komünü'ne kadar sürdü.

İkinci büyük dalga, 19. yüzyılın son çeyreğinden başlayarak Doğu Avrupa'da gündeme geldi. Birinci emperyalist dünya savaşının ardından büyük imparatorlukların dağılması, bir dizi yeni burjuva ulus devletinin tarih sahnesine çıkmasıyla sonuçlandı. Bu zaman kesitine daha özgün bir durumu olan Latin Amerika da

eklenebilir. Latin Amerika'da İspanyol sömürgeciliğine karşı ulusal bağımsızlık savaşları 19. yüzyıla dönülürken başladı, daha ilk iki on yılında büyük bir bölümüyle başarıya ulaştı. Yüzyılın bitiminde Küba'nın da bağımsızlığını kazanması ile noktalanmış oldu. Ama Doğu Avrupa'da olduğu gibi Latin Amerika ülkelerinde devlet bağımsızlığının kazanılması henüz burjuva demokratik devrimler sürecinin sonu demek değildi. Geride kalan yalnızca eski tipte burjuva demokratik devrimler süreciydi. Ama bu üzerinde daha sonra duracağımız farklı bir konu.

Üçüncü büyük dalga, 20. yüzyılın başında, Ekim Devrimi sarsıntısının da sağladığı itilimle, Doğuda ve Güneyde, Asya'da ve Afrika'da yaşandı. Burjuva devrimlerinin daha çok ulusal kurtuluş mücadeleleri biçiminde kendini gösteren, ama bir dizi ülkede toprak devrimiyle de birleşen, üçüncü ve son büyük dalgasıydı bu. 20. yüzyılın ilk üç çeyreğine damgasını vurdu ve '70'li yılların ortasında Vietnam Devrimi'nin zaferiyle noktalandı.

Burada bizi konumuz bakımından ilgilendiren, Batı Avrupa'da gerçekleşen klasik burjuva devrimler dalgasıdır. Bu kapitalizmin başlangıç dönemidir ve Batı Avrupa da bu gelişmenin ana coğrafyasıdır. Klasik tipteki bu devrimler serisinin coğrafik olarak tek istisnası, Amerikan Bağımsızlık Savaşı'dır. Zaman dilimi olarak bu döneme denk düşse de Latin Amerika ülkelerinin klasik sömürgecilğe karşı ulusal bağımsızlık mücadeleleri, daha önce de ifade ettiğim gibi, gerçekte ikinci kategoriye uygun düşmektedirler.

Partimize Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 100. Yılı vesilesiyle sunulan inceleme ve eğitim programının ilk bölümünde, klasik burjuva devrimleri kapsamında, dört devrimden söz edilmektedir. Bunlardan ikisi temel önemdedir. İlki İngiltere'de 1640 Devrimi, Cromwell'in adıyla da anılan büyük devrimdir. İkincisi, ilkinin yaklaşık yüz elli yıl arayla izleyen Büyük Fransız Devrimi'dir. Klasik burjuva devrimlerinin en görkemlisi ve en kapsamlısı, modern zamanları en çok etkileyen ve belirleyen devrim bu ikincisidir. Arada, İngiliz Devrimi'ni önceleyen Hollanda Devrimi ve Fransız Devrimi'ni önceleyen Amerika Bağımsızlık Savaşı, ya da Amerikan Devrimi var.

Hollanda Devrimi temelde İspanya egemenliğine karşı bir ulusal bağımsızlık mücadelesi sürecidir. 16. yüzyılın ikinci yarısında başlayarak belli aralıklarla süren ve kesin sonucuna ünlü 1648 Westfalya Antlaşması'yla ulaşan uzun bir mücadeledir bu. Bundan dolayıdır ki tarihçiler bu süreci "80 Yıl Savaşları" olarak da isimlendirirler. Sonuç Hollanda cumhuriyetinin kurulması ve kapitalist gelişmenin bu ülkede çok büyük bir itilim kazanmasıdır. Nitekim Hollanda, o zamanki adıyla Birleşik Eyaletler, hiç değilse bir yarım yüzyıl için Avrupa'nın iktisadi açıdan en güçlü ülkesi haline geldi. Ekonomide olduğu kadar siyasal ve kültürel alanda da en ileri gelişme düzeyini yakaladı.

Fransız Devrimi'ni önceleyen Amerikan Bağımsızlık Savaşı ise, esas bakımından kendini bulan Amerikan burjuvazisi-

nin Büyük Britanya Krallığı'ndan kopmak, cumhuriyet biçimi içinde kendi coğrafyasına egemen olmak mücadelesidir. Toplumsal sarsıntıları içeren, alt sınıfların dikkate değer inisiyatifine sahne olan, önemli değişimlerin önünü açan bir devrimdir. Klasik burjuva devrimleri döneminin en temel belgelerinden olan Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi, Büyük Fransız Devrimi'nin ünlü İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi'nin de ilham kaynağı olmuştur. Yeni burjuva çağının resmi ideolojik söylemini içeren bu temel belge, bağımsızlık savaşı biçiminde gelişen Amerikan Devrimi'nin klasik burjuva devrimleri tarihi içinde tuttuğu yere de bir göstergedir.

TOPLUMSAL BİRİKİMLER VE DEVRİMLER

Bu dört büyük tarihsel olay, bir arada bir politik devrimler serisi anlamına gelmektedir. Ama kapitalizm çağını açan olaylar politik devrimlerden ibaret olmadığı gibi onlarla da başlamış değil. Öncelikle sürecin başında çok büyük tarihi önemi, etki ve sonuçları olan Rönesans var. Bilimde ve felsefede, sanatta ve mimaride çok önemli atılımların gerçekleştiği bu tarihi olay, kapitalist gelişmenin düşünsel ve kültürel koşullarının oluşmasında çok özel bir yere sahiptir. Denebilir ki burjuva çağının şafağıdır. Yeniden doğuş anlamına gelen Rönesans'ın doğurmakta olduğu, gerçekte kapitalizmin gelişmesini kolaylaştıran düşünsel ve kültürel atmosferdir.

Doğum yeri İtalyan kent devletleri olan Rönesans'ı, çok geçmeden doğum yeri Almanya olan büyük Reformasyon hareketi izledi. Tarihsel etki ve sonuçları bakımından, Rönesans'ın başlattığı süreci kendi yönünden Reformasyon tamamladı. Kilisenin Katolik dünyasındaki egemenliği büyük bir sarsıntı geçirdi, bir dizi ülkede ya da bölgede yerini Protestanlığa, dinin burjuva gelişmeye uyarlanmış bu yeni yorumuna bıraktı. Büyük sınıf savaşlarının önünü açan ve 1525'te Thomas Münzer önderliğindeki ünlü Alman Köylü Savaşı'na hazırlayan Reformasyon, böylece gerçekte burjuva devrimleri serisinin ilkine de vesile olmuştur. İngiliz Devrimi'ni 120 yıl önceleyen ve hızla Almanya'nın dışına yayılan Reformasyon, yalnızca ideolojik ve kültürel cephe değil, kilisenin tekelindeki muazzam zenginliklerin ele geçirilmesi yoluyla iktisadi cephe de burjuva gelişmeye uygun koşulları hazırlamıştır.

Büyük iktisadi-toplumsal gelişmelerin önünü açan kültürel ve siyasal devrimlerin kendileri de iktisadi-toplumsal birikimlerin ürünüdürler. Rönesans ve Reformasyon gibi kültürel devrimler için olduğu kadar, İngiltere ve Fransa'daki büyük siyasal devrimler için de bu böyledir. Feodalizmin bağrında kapitalizmin üretici güçleri gelişti. Bu beraberinde kapitalizmin, yarının egemen sınıfını oluşturacak burjuva öğelerin gelişmesini ge-

tirdi. Bu gelişme kuşkusuz her toplumda farklı bir biçimde seyretti. Zaman dilimi yönünden olduğu kadar olayların seyri, kapsamı ve aldığı biçim bakımından da. Gelişme, tümünde değilse bile belli ülkelerde, belli bir noktaya dayandıktan sonra, eski düzenle devrimci bir hesaplaşmayı gündeme getirdi. Buna, iktisadi ve sınıfsal gelişme, zaman içinde eski düzenle siyasal hesaplaşmayı hazırladı da diyebiliriz. Klasik burjuva devrimlerinin esas nedeni, kapsamı ve işlevi bu oldu.

Burjuva devrimlerinin proletarya devrimlerinden temelde bir farklılığı var. Burjuva devrimlerini hazırlayan süreçte kapitalizmin yalnızca üretici güçleri değil, burjuva mülkiyet ilişkileri de eski toplumun, feodalizmin bağrında doğar ve gelişir. Bu mülkiyet ilişkilerinin temsili olan sınıf, burjuvazi, bu ilişkilerin gelişmesi ölçüsünde, feodal toplumun bünyesinde önemli bir iktisadi-sınıfsal güç haline gelir. Öylesine ki, bir yerden sonra soylu sınıfın kendisi kadar monarşileri de mali bakımdan kendine bağımlı hale getirir.

Oysa proletarya devrimlerinde durum temelden farklıdır. Sosyalizmi olanaklı kılan üretici güçler ve zenginlik birikimi kapitalist toplumun bağrında oluşur ve gelişir. Ama ne sosyalizmin üretim ilişkileri, dolayısıyla ne de onun kurucusu olacak sınıfın iktisadi gücü, kapitalist toplumun bağrında meydana gelmez. Proletarya kendi devrimini yapana kadar, burjuva toplumunun bünyesinde, ücretli kölelik koşulları içerisinde, potansiyel bir durum olan üretimden gelen gücü sayılmazsa, iktisadi bakımdan tümüyle güçsüz bir ezilen sınıf olarak kalır. Bu koşulları değiştirmenin ilk koşulu politik iktidarın fethi, yani toplumsal devrimin siyasal zaferidir. Proletarya kendi devrimini yapıp iktidarı almadan, kendi iktisadi ilişkilerini yaratamaz, kendi toplumsal düzeninin temellerini atamaz, kolektif mülkiyete dayalı toplumsal ilişkileri kuramaz. Bu ancak burjuvazinin devrilmesinin, onun siyasal sınıf egemenliğinin yıkılmasının ardından olanaklı olabilir. Yeni toplumun, sosyalizmin inşası sürecinin önü böylece açılmış olur.

Burjuva gelişme sürecinde ise, tersine, burjuva mülkiyet ilişkileri bizzat feodalizmin bağrında gelişir, demiştik. Bu sayede sınıf olarak burjuvazi eski toplumun bünyesinde önemli bir sosyal ve iktisadi güç haline gelir. Bu konumuyla burjuvazi feodal düzenle, onun egemen sınıfı ve iktidarıyla, bir biçimde ve bir yere kadar uzlaşır ve bağdaşır da. Kuru düzenle savaşa girmesi, gelişmesinin belli bir evresinden sonra gündeme gelir. Eski düzen burjuva gelişmenin önünde gitgide daha çok aşılması gereken bir engel haline geldiği ölçüde, burjuvazi ister istemez bir iktidar mücadelesi içerisine girer. İngiltere'de ve Fransa'da gerçekleşen iki büyük klasik burjuva devrimi örneğinde gördüğümüz budur.

TARİHİN GELİŞME DİYALEKTİĞİ

Kapitalist gelişme ve dolayısıyla burjuva devrimi süreci, her bir toplumun ya da ülkenin kendi tarihi koşullarına göre değişebilir. Fakat toplam tarihi süreç olarak ele alındığında Rönesans, Reformasyon, coğrafi keşifler, bunu izleyen sömürgecilik, İngiliz Devrimi, Fransız Devrimi, bütün bunlar bir arada, genel etki ve sonuçlarıyla, dünya ölçüsünde kapitalist gelişmenin önünü açan önemli tarihi olaylardır. Harekete geçirdikleri süreçler, bunun genel etki ve sonuçları, gerçekleştikleri toplumların ötesindedir demek istiyorum.

Her bir ülkenin kendi somut tarihsel gelişim seyri yalnızca farklı değil, aynı zamanda çelişkilidir de. İtalya ve Almanya, bunun belirgin iki örneğidir. İlki kent devletleri üzerinden Rönesans'ın, ikincisiyse Reformasyon'un ana yurdudur. Bu, burjuva gelişme süreçlerinin ilk önemli sonuçlarını, öncelikle bu iki ülke üzerinden gösterdiği anlamına gelir. Oysa Batı ve Orta Avrupa'da bu süreci en son tamamlayan iki ülkedir de bunlar aynı zamanda. İtalya ve Almanya aşağı yukarı aynı tarihte, 1870'te ulusal birliklerini kurabildiler ve böylece burjuva devrimi süreçlerini tamamlayabildiler. Yani İtalya anayurdu olduğu Rönesans'tan neredeyse dört yüz, Almanya ise anayurdu olduğu Reformasyon'dan neredeyse üç yüz elli yıl sonra!.. Bu ülkelerin tarihine daha yakından bakıldığında, bunun nedenlerini anlamakta bir güçlük çekilmez. Burada buna tarihsel gelişmenin çelişkili diyalektiğine dikkat çekmek için değinmiş oluyoruz.

15. ve kısmen 16. yüzyılda, ki bu kapitalizmin şafağı demektir, İtalya'nın Venedik, Cenova, Floransa, Milano gibi kentleri ya da kent devletlerinin, Avrupa düzeyinde kapitalist gelişmeye, ön birikimine de denebilir, önemli katkıları oldu. Bu kentler aynı zamanda Rönesans'ın da merkezi durumundaydılar. Kapitalizmin düşünsel, bilimsel, sanatsal önkoşullarını yaratan hareket buralardan doğup Avrupa çapında yaygınlaştı. Zanaatçılıkta, ticarete ve mali işlerde hayli ileri bir konumda idiler sözü edilen bu İtalyan kentleri. Reformasyon'u hemen önceleyen dönemde bankerleri ve zanaatlarıyla ünlü Augsburg ve Nürnberg gibi Alman kentleri de benzer bir durumda idiler. Nitekim Engels, dönemin Almanya'sını, Almanya'da sınıf savaşlarını ve 1525 Devrimi'ni ele aldığı *Köylüler Savaşı* üzerine eserine, "Alman sanaii, 14. ve 15. yüzyıllar içinde, güçlü bir atılım göstermişti" sözleriyle başlar.

Buna rağmen bu ülkeler, Almanya ve İtalya, Batı ve Orta Avrupa'da burjuva devrimlerini en son tamamlayan ülkeler oldular. Tarihin diyalektiği öylesineydi ki, bu iki ülkedeki ilk büyük ilerlemeler çok geçmeden tıkanıp ve bu ülkeler tarihsel açıdan geri konumlara düştüler. İktisadi gelişmenin ağırlık merkezi önce Hollan-

da'ya, ardından da İngiltere'ye kaydı. Bu bölgelerde gelişen kapitalizm hızla İtalyan kent devletlerini önemsizleştirip geri plana itti. Modern uyanışın asıl coğrafyası, Avrupa'da burjuva gelişmenin en son halkası durumuna düştü. İtalya'nın ulusal birliği 1870'te, İngiliz Devrimi'nden iki yüz otuz, Fransız Devrimi'nden neredeyse yüz yıl sonra ancak oluşabildi. Yine de bu, İtalyan kent devletlerinin kapitalizmin gelişme şafağında oynadıkları dikkate değer rolün tarihsel önemini azaltmaz.

Kendi burjuva devrimini ancak 19. yüzyılın ikinci yarısında tamamlayabilmiş olan Almanya da kapitalizmin başlangıç döneminde, ticari kapitalizmin ve bankacılığın geliştiği önemli bir coğrafya konumundadır. Luther'in önderlik ettiği Reform Hareketi'nin bu ülkede patlak vermesi bu açıdan rastlantı da değildir. Ama Avrupa düzeyinde burjuva gelişmenin önünü kendi yönünden güçlü bir biçimde açan bu aynı hareket, Reformasyon, doğumunu bizzat borçlu olduğu ülkede birkaç yüzyılı bulan bir toplumsal gerilemenin de nedeni haline geldi. Daha sonra, 1525 Alman Köylü Devrimi'ni ele alırken, bu konu üzerinde biraz genişçe durmak olanağı bulacağız.

Aslında aynı konuda önümüzde bir başka örnek daha var. İspanya! İspanya 16. yüzyıl Avrupa'sının en güçlü devleti idi. İberya'daki egemenliğinin yanı sıra, ki bir ara Portekiz'i de kapsıyordu, bugünkü Belçika ve Hollanda, bir bölümüyle İtalya, onun egemenliği altındaydı. Kendisini aynı zamanda bir sömürge imparatorluğu haline getiren coğrafi keşiflerde çok önemli bir rol oynamıştı ve bunun Avrupa'da kapitalist gelişmeye apayrı bir ivme kazandırdığını biliyoruz. Yeni Dünya'dan yağmalanan altının, gümüşün Avrupa'ya bolca akması kıta çapında ticareti alabildiğine canlandırdı ve böylece üretici güçlerin gelişmesini hızlandırdı. Bu Avrupa'daki burjuva gelişmeye İspanya'nın özel tarihi katkısı sayılmalıdır.

Ama bu aynı İspanya yüzyıllar sonra, 1930'lar gibi hayli geç bir tarihte, hâlâ da kendi burjuva devrimi sürecini tamamlayanın sancılarını yaşıyordu. Coğrafi keşiflerin muazzam sömürge imparatorluğu, onunla elde edilen muazzam boyutlardaki hazır zenginlik, bu ülkenin ayağına dolanmış, gerçekte onun toplumsal yıkımını hazırlamıştı.

Almanya, İspanya ve İtalya sözü edilen rolleri oynarken, İngiltere henüz ikinci planda bir ülkeydi. Bir ölçüde Fransa da. Ama tarihsel gelişme diyalektiğinin öne çıkarıp ileriye fırlattığı ülkeler bunlar oldular. Burjuva çağının en büyük devrimlerine bu ülkeler sahne oldular. Sonuçlarından da en iyi onlar yararlandılar.

(Devam edecek...)

(Türkiye Komünist İşçi Partisi Merkez Yayın Organı EKİM'in Ocak 2018 tarihli 310. sayısından alınmıştır...)

Toplumsal patlama dinamikleri ve isyan dalgaları

A. Engin Yılmaz

Kapitalist dünya ekonomisinin tümünü etkisi altına alan ekonomik bunalım, özellikle de 2008'den beri ağırlaşarak devam etmektedir. Bu, tek merkezde hazırlanan ve tüm dünyada uygulanmakta olan kapsamlı ve çok boyutlu neo-liberal saldırıları zorunlu kılmaktadır. Dünyayı adeta kasıp kavuran bu neo-liberal kudurganlık, ekonomik ve sosyal sorunları görülmemiş düzeyde ağırlaştırdı. Sosyal kutuplaşmaları büyüttü, çelişkileri keskinleştirip sosyal yıkımı ve sömürüyü derinleştirdi. Sınıfın ve çalışan yığınların hemen tüm kazanımlarını sistemli biçimde gasp etti. Yokluğu, yoksulluğu, açlığı ve işsizliği çığ gibi büyüttü. Emperyalist rekabet ve militarizmi, silahlanmayı, emperyalist müdahale ve yerel emperyalist savaşları yaygınlaştırdı vb.

Özetlediğimiz bu gelişmeler, işçi sınıfının, emekçi kitlelerin ve ezilen halkların yeniden tarih sahnesine çıkışını da hızlandırdı. Toplumsal patlama dinamikleri biriktirdi ve bu kendini '90'lı yılların ortalarından itibaren çeşitli biçimlerde dışa vurdu. 2000'li yıllardan itibaren ise proleter kitle hareketleri ve halk isyanları küresel çapta yaygınlaştı. Tüm bunlar, 21. yüzyılın toplumsal patlamalar yüzü olacağına, sınıf ve kitle mücadelelerinin kendisini dünya ölçeğinde yaygın şekilde ortaya koyacağı gerçeğine ışık tuttu.

Nitekim son on yıl içinde dünya, toplumsal ve siyasal sarsıntılara sahne oldu. On binleri, yüz binleri ve milyonları kapsayan grevler, genel grevler, halk ayaklanmaları, ekmek isyanları, kadın ve gençlik isyanları, sokak çatışmaları ve direnişleri, işgal eylemleri dalga dalga yayıldı. İşçi sınıfı, emekçi kitleler ve halklar çürümüş rejimlere, diktatörlüklere, hırsızlığa ve rüşvete, sömürüye, açlık ve yoksulluğa, işsizliğe, aşağılanmaya, yok sayılmaya, köleliğe, demokratik ve sosyal haklardan yoksunluğa ve kemer sıkma politikalarına karşı ayağa kalkıyorlar, grev, direniş ve isyanlarla mücadele bayrağını yükseltiyorlar.

2018 yılına girişle birlikte grev, isyan ve direniş dalgaları ard arda gelmeye devam ediyor.

Son birkaç hafta içinde, Güney Kürdistan'da büyük çaplı kitle gösterileri, İran'da ve Tunus'ta isyanlar, Sudan'da ekmek zammına karşı büyük kitle öfkesi ve Burkina Faso'da 3 günlük grev, yılın daha ilk iki haftası içinde yaşanan ve dünya kamuoyunun gündemine oturan başlıca direniş ve isyan dalgaları oldu.

Ekonomik bir krizle de yüz yüze bulunan Güney Kürdistan'da eşitsizliğin,

işsizliğin, yoksulluğun, hırsızlık, yolsuzluk ve rüşvetin, maaş alamamanın ve anti-demokratik uygulamaların ve elbette ki bağımsızlık referandumunda yaşanan hezimetin de ardından, Kürt halkı Kürdistan hükümetine karşı adeta burnundan soluyordu. Hükümetin birkaç yıldan beridir memur maaşlarında kesintiye gitmesi, maaşların ödenememesi, elektrik kesintileri ve kamu hizmetindeki aksamalar, Güney Kürdistan halkını sonunda öfkeli protestolar halinde sokağa döktü. Öğretmenler sendikasının çağrısıyla başlayan halk hareketi, bir çok kente dalga dalga yayılarak şiddete dayalı biçimler aldı. Parti ve hükümet binaları saldırıya uğradı.

Güney Kürdistan'daki gelişmeyi İran izledi.

İran 2017 yılının son günlerini kitle gösterileri ile geride bıraktı. Ekonomik, sosyal ve siyasal taleplerle başlayan ve giderek rejimi de hedefleyen kitle hareketi, ülkenin ikinci büyük kenti Meşhed'de başlamış ve başkent Tahran dahil olmak üzere hızla birçok kente yayılmıştı. Sözümona "reformcu" Hasan Ruhani yönetimi, neo-liberal saldırılarla ekonomik ve sosyal sorunları derinleştirmiş, işçi ve emekçilere sefaletten başka bir şey sunamamıştı. Yolsuzluk ve rüşvet batağında mollalar ise servetlerini katlamaya bakıyorlardı. Bu koşullarda açıklanan 2018 bütçesi, toplumsal patlamanın tuzu biberi oldu.

Güney Kürdistan ve İran'ın ardından bu kez Tunus kitlesel sokak gösterileri ile sarsıldı.

Hükümetin sosyal yardımları kısın ve başta petrol olmak üzere yeni zam ve vergiler dalgasına yol veren bütçe düzenlemeleri, kitlelerin sokağa akmasına vesile oldu. Tunus'un onlarca kentine yayılan gösterilerde, barikatlar kuruldu, banka, mağaza ve alışveriş merkezleri

tahrip edilip yağmalandı. Bazı kamu binaları ve karakollar işgal edildi. Tunus'ta işçi ve emekçilerin yeni yıl zamlarına ve 2018 bütçesine karşı protestolarının yayılıp büyümesinin ardından, hükümet ve sendika konfederasyonları toplanarak, "düşük gelirli ailelere aylık yardım sunulması ve asgari ücretin artırılması" kararı almak zorunda kaldılar.

Kitle hareketi patlamaları zincirine katılan bir başka ülke Sudan oldu. Sudan'da ekmek fiyatının iki katına çıkarılması üzerine sokak gösterileri patlak verdi. Hayat pahalılığı ve yaşam koşullarının sürekli ağırlaşması, son yıllarda kitlelerdeki hoşnutsuzluğu mayalıyor ve büyük öfke biriktiriyordu. Ekmek fiyatları zamlarının açıklanmasıyla birlikte, bir dizi kentte sokak gösterileri patlak verdi ve barikatlar kuruldu. Gösteri ve çatışmalar hızla birçok kente yayıldı.

Sudan'ı üç günlük grevle bir batı Afrika ülkesi olan Burkina Faso izledi. Eğitim ve araştırma görevlilerinin çalışma ve ücret koşullarının iyileştirilmesi, daha verimli bir eğitim sistemi ve öğretim mesleğinin geliştirilmesi talebiyle Eğitim Birlikleri Ulusal Koordinasyonu'nun çatısı altında bir araya gelen 15 sendika, 9-11 Ocak tarihlerini kapsayan 72 saatlik bir grev ilan ettiler.

Geride kalan 2017 yılına dünyanın birçok ülkesinde işçilerin yaygın grevleri ve yer yer genel grevleri damgasını vurdu. Arjantin'de, Brezilya'da, Fransa'da, Güney Afrika'da, Nijerya, Yunanistan ve Katalonya'da genel grevler, Hindistan'da Honda işçileri grevi, İspanya'da havayolu işçileri grevi, Sri Lanka'da petrol işçileri grevi, Şili'de bakır madeni işçileri grevi, Pakistan'da PTI işçileri grevi, Peru'da maden işçileri grevi ve İsrail'de TEVA grevi bunların başlıcalarıdır.

Dünyanın şu veya bu bölgesi ya da ülkesindeki sınıf mücadeleleri, kitle hareketleri, halk isyanları ve ayaklanmaları özellikle de son otuz yılın birikimi üzerinde yaşanmakta, yaygınlaşmakta ve artık giderek olağanlaşmaktadır. Çıkarları birbirine zıt sınıflara ve onulmaz toplumsal çelişmelere dayalı bir sistem olan kapitalizmin, sosyal çatışma ve sınıf mücadeleleri üretmesi, bunların giderek isyanlar ve ayaklanmalar halini alması kaçınılmazdır. Nitekim yıldan yıla yaşanmakta olan da budur.

YENİ BİR DEVRİMLER DÖNEMİNE DOĞRU

Komünistler daha 1991 yılı gibi erken bir tarihte, üstelik Doğu Avrupa'daki sistemin gürlütülü bir şekilde çökmesinin ve bunun sonucu olarak "Tarihin sonu"-nun ilan edilmesinin ardından, süreçleri ve eğilimleri tarihsel ölçüler üzerinden değerlendirmiş, o dönemin ağır gerici-lik atmosferi düşünüldüğünde bugün için son derece anlamlı ve isabetli olan şu öngörüye ortaya koymuşlardı: "Sonuç olarak; burjuva ideologların büyük spekülasyonlara konu ettiği 1989, tarihin değil yalnızca bir dönemin sonunu işaretliyor. İnsanlık yeni bir döneme girmiştir. Yeni dönem yeni bir devrimler dönemi olarak tarihe geçecektir; nesnel olgular buna işaret ediyor, belirtiler bunu gösteriyor."

Bu cüretli tespit daha '90'lı yılların ortalarından itibaren birbirini izleyen hareketlenmelerle şaşkırtıcı bir şekilde doğrulanmaya başlanmıştı.

1997 yılının başlarında yapılan bir başka temel değerlendirmede ise, söz konusu dönemin somut olgularından hareketle, "Dünya ölçüsünde proleter kitle hareketinin büyüyeceği ve isyanlara varan halk hareketlerinin çoğalacağı bir tarihi döneme girmiş bulunuyoruz" tespiti yapılıyordu. Bunun ardından yaşanan yaygın sınıf ve kitle hareketleri, bunları izleyen halk isyanları ve ayaklanmaları üzerinden, böyle bir yeni döneme girdiğimiz daha açık bir olgu haline geldi. Bu isabetli değerlendirmeleri 2009 yılında toplanan TKİP III. Kongresi'nin "İnsanlık yeni bir bunalımlar, savaşlar ve devrimler dönemine girmiş bulunmaktadır" biçimindeki temel önemde değerlendirmesi tamamladı.

Dünya olayları artık bugün sadece bunalımlar ve savaşlarla değil, adım adım devrimlere götüreceği olan sarsıcı işçi sınıfı hareketleri ve halk ayaklanma-

ları biçiminde de karakterize olmaktadır. Hemen hiçbir ülke bu gelişmelerin dışın-da kalmamaktadır. Bugünkü sınıf ve kitle hareketleri yarının gelmekte olan büyük fırtınaların da habercisidir.

Kapitalizm artık sınırlarına dayanmış durumdadır. Bir iflas ve sürdürülemezlik tablosuyla yüz yüzedir. Hiçbir sorunu çözemediği gibi sürekli biçimde yenilerini üretmektedir. Artık insanlığa hiç bir şey sunmamaktadır. Yıkıcı ve çürütücü karakteri giderek korkunç boyutlar kazanmaktadır. Kapitalist düzen, sadece insan emeğini değil doğayı da hoyratça ve insafsızca sömürerek, insan soyu ile birlikte canlı yaşamı da yok oluş riskiyle yüz yüze bırakmaktadır.

Kapitalist dünya sistemi tam da bu özelliğiyle dizginlerinden boşalmış biçimde toplumsal fay hatlarında büyük enerji birikimleri yaratmaktadır. Bunalım ve savaşların yanı sıra sınıf ve kitle hareketleri, halk isyanları ve ayaklanmaları, giderek de devrimler, çok yakıcı bir şekilde insanlığın gündemine girmiş durumdadır. İnsanlık, kapitalist emperyalist sistemin barbarlığına, neo-liberalizmin kudurganlığına ve bunların yarattığı çok yönlü yıkıma, acılara ve yol açtığı savaşlara karşı çaresizlik içinde eli kolu bağlı durmamakta, tersine bir çıkış yolu aramaktadır. Özetlemeye çalıştığımız gelişmeler bunun ifadesidir.

Ne zaman, nerede ve hangi biçimler içinde yaşanacağından bağımsız olarak, içinde bulunduğumuz yeni tarihsel dönemde kapitalist dünyanın her ülkesi, proleter kitle hareketlerinin, halk isyanlarının ve ayaklanmalarının muhatabıdır. Daha şimdiden yaşananlar, yaşanacak olan büyük toplumsal fırtınaların da habercisidir. Bu düşüncüyü komünistler birçok vesileyle, bu arada Tunus ve Mısır'da patlak veren halk hareketlerinin ardından, en özlü bir biçimde ortaya koymuşlardır:

"Biz komünistler, nerede, ne zaman ve ne biçimde ortaya çıkacağını kestirememekle birlikte, hiçbir büyük toplumsal hareketi, isyanı ya da ayaklanmayı şaşırıcı bulmuyoruz. Zira sistemin gidişatının toplumsal fay hatlarında sürekli patlama dinamikleri biriktirdiğini ve bunun da ilk sarsıntılar biçiminde kendini bir dönemdir dışarı vurmaya başladığını biliyoruz. Bu tespit, günümüz dünyasına ilişkin her devrimci tahlilin temel hareket noktası olmak zorundadır. Bu tespitte dayanmaksızın günümüz dünyasının temel süreçlerini anlamak olanaklı olamayacağı gibi, önümüzde uzanan ve giderek de yakınlaşmakta olan yeni tarihi döneme devrimci hazırlık da yapılamaz. Bu gerçeği görmek, görev ve hedeflerini bunun ışığında ele almak, kendini her bakımdan buna göre konumlandırmak ve hazırlamak, günümüz dünyasında gerçekten devrimci bir parti olabilmenin olmazsa olmaz koşulları arasındadır." (H. Fırat, Tunus ve Mısır: Devrim İçin Dersler)

Sudan'da "ekmek isyanı!"

T. Erdoğan'ın katkılarıyla Sudan ile komşuları arasında gerilimin tırmanmasını fırsat sayan El Beşir'in halkı terörize ederek isyanı bastırması kolay değil. Zira Sudan sokaklarını hareketlendiren işsizlik, yoksulluktur, açlıktır, zorbalıktır, dinci rejimin gırtlığına kadar yolsuzluk ve rüşvete batmış olmasıdır.

Sudan, sokaklara çıkan yoksul halkın isyanıyla yeni yıla girdi. İşsizliğin, yoksulluğun, sefaletin, açlığın kol gezdiği bu ülkede, uygulanan IMF programları kapsamında temel tüketim maddelerine yüksek oranlı zamlar yapıldı. Örneğin ekmeğin fiyatı %200 arttı. Yılın son günlerinde açıklanan yüksek oranlı zamlar, "ekmek isyanı"nın fitilini ateşledi.

1989'da askeri darbe ile iktidarı ele geçirip dinci-dikta rejimi kuran Ömer El Beşir, kolluk kuvvetlerinin zorbalığıyla sokak gösterilerini ezmeye çalışıyor. Polis saldırılarına, yüzlerce kişinin tutuklanmasına rağmen başkent Hartum başta olmak üzere ülkenin birçok kentinde kitlesel sokak eylemleri sürüyor.

KOMÜNİST PARTİSİ ETKİN

"Zamlara hayır!" şiarıyla sokaklara taşınan yoksul emekçilerin talepleri karşılanmadığı gibi, gösteriler polis/asker zorbalığıyla engellenmek isteniyor. Ekonomik/sosyal taleplerin yanı sıra göstericiler, dinci-dikta rejimini hedef alan şiarlar da yükseltiyor. Muhaliflerin, gazetecilerin, insan hakları savunucularının zindanlara kapatıldığı Sudan'da, demokratik hak ve özgürlükler alanı iyice daraltılmıştı.

Zorba El Beşir rejiminin tüm baskılarına rağmen Sudan Komünist Partisi (SKP) ile diğer sol parti ve güçler, gösterilerde etkin bir rol oynayabiliyorlar. Nitekim son günlerde eylemler, SKP'nin de çağrısıyla gerçekleştiriliyor. SKP'nin yoksulluğa, açlığa, yolsuzluğa, rüşvete, zorbalığa karşı yükselttiği şiarlar, gösterilere katı-

lan kitleler tarafından da benimseniyor.

Gösterilere toplumun geniş kesimlerinin katıldığı gözleniyor. İşçilerin, emekçilerin, yoksulların, kadınların, yaşlıların, gençlerin katıldığı gösteriler "ekmek isyanı" olmanın ötesine de geçmiş, dinci-dikta rejimini sıkıştırmaya başlamıştır. El Beşir'le anlaşmazlığa düştüğü için iktidardan dışlanan bazı İslamcı kesimlerin de son günlerde gösterilere katılmaya başladığı belirtiliyor. Gecikmeli de olsa İslamcılarının katılımı, hareketin gelişme eğiliminde olduğuna işaret ediyor.

DİNCİ-DİKTA REJİMİNİN DEMAGOJİLERİ

29 yıldan beri bir kabus gibi halkın üstüne çöken El Beşir rejimi her muhalif hareketi zorbalıkla ezmeye, yolsuzluk ve rüşvet bataklığına saplanmış, Hıristiyanların yaşadığı Güney bölgesinin Sudan'dan koparılmasına neden olmuş, Darfur'da gerçekleştirdiği katliamlardan dolayı soykırım yapmakla suçlanmıştır.

El Beşir, Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin kararıyla soykırım suçundan aranıyor. Sudan, dinci-dikta rejiminin işlediği suçlardan dolayı ambargo kısıncasına alınmış, bunun bedelini ise açlıkla yüz yüze bulunan yoksul halk ödemiştir.

Ekonomik krizin pençesine düşen dinci rejim, IMF ile anlaşarak faturayı yoksul halkın sırtına yıkmıştır. Halkın isyanından tedirgin olan bu yozlaşmış diktatör, "gösteriler dış güçler tarafından kışkırtılıyor" demagojisiyle yoksul halka saldırıyor.

EL BEŞİR'İN TEK DOSTU TAYYİP ERDOĞAN

Ekonomik, sosyal, siyasal krizler rejimi sıkıştırırken, El Beşir komşulara karşı saldırgan politika izleyerek dikkatleri "dış düşmanlar"a çekmeye çalışıyor. Mısır, Eritre gibi komşularıyla gerilimi tırmandırırken AKP şefi de devreye giriyor. İsyanın başlamasından birkaç gün önce Sudan'a uzun bir ziyaret gerçekleştiren T. Erdoğan, Sudan diktatörüyle çok sayıda anlaşmaya imza attı.

AKP şefinin ziyaretini dikkatle izleyen Sudan'ın komşuları, imzalanan anlaşmalardan duydukları rahatsızlığı açıkça dile getirdiler. T. Erdoğan'ın talebiyle Kızıldeniz'de bulunan Sevakin adasının Türkiye'ye tahsis edilmesi, Mısır tarafından "ulusal güvenlik için tehdit" sayıldı. Zira T. Erdoğan, uzun süre Osmanlı işgali altında kalan adada askeri üs kurmak istediğini de ilan etti.

İSYANIN DEVAMI KAÇINILMAZ GÖRÜNÜYOR

T. Erdoğan'ın katkılarıyla Sudan ile komşuları arasında gerilimin tırmanmasını fırsat sayan El Beşir'in halkı terörize ederek isyanı bastırması kolay değil. Zira Sudan sokaklarını hareketlendiren işsizlik, yoksulluktur, açlıktır, zorbalıktır, dinci rejimin gırtlığına kadar yolsuzluk ve rüşvete batmış olmasıdır. Bu koşullarda isyanın devam etmesi kaçınılmaz görünüyor.

Almanya'da metal uyarı grevleri

Almanya'da IG Metall ile metal ve elektronik patronları arasında bir süredir devam etmekte olan TİS görüşmeleri hâlâ bir sonuca ulaştırılmadı. Bugüne dek iki kez masaya oturuldu, ancak bir uzlaşma sağlanmadı. 18 Ocak'ta 700 bin metal işçisinin bulunduğu Kuzey Ren Westfalya (NRW) eyaletinde üçüncü tur görüşmeler gerçekleşecek. TİS görüşmeleri, metal ve elektronik sektöründe çalışan yaklaşık 4 milyon işçiyi kapsıyor.

İŞÇİLERİN TALEPLERİ VE METAL PATRONLARININ CEVABI

Sendikalar, özellikle de işçiler, Almanya genelinde 100 büyük işletmenin son yıllarda rekor düzeyde kârlar yaptıklarını belirtiyorlar. Patronlar sermayelerini katarken kendilerinin her geçen gün daha da yoksullaştıklarını, çalışma saatlerinin sürekli uzatıldığını, bakıma muhtaç yaşlılara ve çocuklarına ayıracak zamanlarının bile kalmadığını dile getiriyorlar. Çalışma ve yaşam koşullarında iyileştirme ve daha düşük çalışma süresi talebinde bulunuyorlar.

IG Metall iki temel talep ileri sürmüştür. İlk olarak, işçi ücretlerine %6 oranında zam yapılması isteniyor. İkinci ise çalışma sürelerinin kısaltılması. Bu sürenin iki yıl için 28 saat olması, sonra yeniden 35 saat uygulamasına geri dönülmesi talep ediliyor.

Ücretlere yüzde 6 zam gerçekte çok düşük bir orandır. Ne var ki, aç gözlü metal ve elektronik patronları yüzde 2'lik zamda ısrar ediyor. Metal patronları, her dönem yaptıkları gibi, sendika bürokratları ile danişıklı olarak sahneye koyduk-

ları oyalamacanın ardından yüzde 3-3.5 zam gibi ara bir noktada anlaşmaya yanaşabilirler. Ancak, anlaşmazlık nedeni bu değil.

Metal ve elektronik sanayi ile diğer sektörlerde çalışan işçilerin en önemli ve yakıcı talebi, aylıklarında kesintiye gidilmeden çalışma sürelerinin 35 saatten 30 saate düşürülmesidir. Bunu IG Metall bürokratları da çok iyi bilmektedir. İşçilerin kendilerine, özellikle de çocuklarına zaman ayırmaları şeklinde, samimiyetten yoksun gerekçelerle, bu talebin için boşaltmanın ifadesi, 28 saatlik çalışma formülasyonunu ileri sürmektedirler. Bu hile dolu bir manevra olduğu halde, metal patronları uzlaşmaz bir tutum almaktadır.

İŞÇİLERİN CEVABI UYARI GREVLERİ OLDU

Metal ve elektronik sanayisinde çalışan işçiler son iki yılda daha da yoksullaştılar. Hayat pahalılığı ve tüketim maddelerine getirilen zamlar gerçekte daha yüksek oranlı bir zammı gerektirdiği halde, sermaye patronları yüzde 6'lık zama bile yanaşmıyorlar.

Ancak işçiler kararlılar. Metal patronlarının uzlaşmaz tavrına uyarı grevleri ile cevap verdiler. Metal ve elektrik sanayisinin yatağı olan Baden-Württemberg ve Bavyera başta olmak üzere, 700 bin işçinin çalıştığı NRW, Aşağı Saksonya, Hamburg ve Schleswig Holtstein gibi eyaletlerde ve Köln Ford, Daimler Benz, Siemens, MAN gibi büyük işletmelerde uyarı grevlerine başvuruldu. Uyarı grevleri 2 saatlik grevler olarak gerçekleşiyor.

İşçiler şimdi de, "Grev için neyi bekliyoruz?" diyerek, sendika bürokratlarını 24 saatlik grevler için hazırlık yapmaya davet ediyorlar. 24 saatlik uyarı grevlerinin daha etkili olacağını düşünüyorlar. Grevler her defasında daha da kitleselleşiyor. İşçilerdeki kararlılık her eylemde kendini gösteriyor.

IG Metall şefleri ise her zamanki gibi işi ağırından alıyolar. 18 Ocak'taki üçüncü tur görüşmeden umutlular. Bir yandan "24 saatlik uyarı grevlerine hazırız" şeklinde samimiyetten yoksun açıklamalar yaparken, diğer yandan da, bir yerde buluşma ve uzlaşma umudu taşıdıklarını dile getirerek sermayeye mesajlar gönderiyorlar.

YENİ BİR SATIŞ SÖZLEŞMESİ SÜRPRİZ OLMAZ

İşçiler ileri sürdükleri talepler için mücadele konusunda isteklidir. Önerilerine düşülürse eğer, taleplerini elde edene kadar mücadele edeceklerini belirtiyor, kararlılıklarını ortaya koyuyorlar. Bu mücadele isteği ve kararlılığının bir süre daha devam edeceği söylenebilir. Ne var ki bu bir yere kadardır.

İşçilerin halihazırda tek örgütü sendikalarıdır. Her şeye rağmen sendikalardan beklentileri var. Önerilerine düşmesini bekledikleri, sendika yöneticileri ile sendika ve işyeri işçi temsilcileridir. Ancak sorun tam da burada başlamaktadır. İşçiler her TİS döneminde belli bir kararlılıkla uyarı grevleri yapmakta, mücadeleye hazır olduklarını dile getirmektedirler. Fakat sonunda gelip sendika bürokrasisi engeline takılmakta, sendikal düzeni aşan bir ira-

de ortaya koyamamaktadırlar. Bu, tüm sektörlerdeki işçiler için en büyük handikaptır. Bu handikap aşılamadığı içindir ki, sendika bürokratları uğursuz rollerini oynayabilmektedirler.

İşçilerin kendi öz mücadelelerinin ürünü olan sendikalar sendika bürokratları denilen işçi kahyalarının denetimindedir. Söz, karar ve yetki onların elinde toplanmıştır. Aldıkları yüksek maaşlarla, sahip oldukları türlü ayrıcalıklarla, sermaye sınıfına bağımlıdır. Almanya'nın sözde en ilerici sendikaları olan IG Metall ve Ver-di de dahil, tüm sendikalar sermaye patronlarına akıl hocalığı yapmakta, onların çıkarlarını kollamaktadırlar. Alman Sendikalar Birliği (DGB) Başkanı Reiner Hofman'ın 2008 krizi sırasında Alman tekeli burjuvazisine yaptığı öneriler bunun ibret verici bir örneği olmuştur. Kısacası sendikalar gelinen yerde kapitalistlerin danışma organları olarak iş görmektedirler. Sendika bürokratlarının daha şimdiden büyük şirketlerin yönetimlerindeki yerleri hazırdır.

Dolayısıyla, geleneksel sendikal düzen aşılmadıkça, sendika bürokratlarının her defasında yeni bir satış sözleşmesi ile işçilerin karşısına çıkmaları şaşırtıcı olmayacaktır. Uyarı grevlerine, işçilerin mücadele konusundaki istek ve kararlılığına rağmen, bir kez daha aynı akıbet yaşanacaktır.

IG Metall bürokratları fazlasıyla deneyimlidirler. Başlarda kararlılık gösterileri yapacaklar, 24 saatlik uyarı grevleri vb. tehditler savuracaklardır. Nedir ki bu gösteriler aldatıcıdır, uyarı grevleri danişıklı dövüş mahiyetindedir. Grevleri ve görüşmeleri bilinçli olarak zamana yaymakta, işçileri oyalamakta, mücadelenin süreç içinde sönümlenmesini beklemektedirler. Bu noktaya gelindiğinde, satış sözleşmesine imza atmaktadırlar. Bu kez de muhtemelen aynı şeyi yapacaklardır.

Fabrikalarda taban örgütlülüklerine dayanan, işçilerin iradesini yansıtan, söz, karar ve yetkinin işçilerin elinde toplanmasını olanaklı hale getirecek olan yeni bir anlayış ve kurumlaşma ile mevcut sendikal düzen aşılamadığı sürece, bu hain takımı her seferinde aynı şeyi yapacak; "günün koşullarında en iyi sözleşmeyi yaptık" diyerek satış sözleşmelerine imza atacaktır.

Yerli ve göçmen, tüm işkollarında çalışan öncü işçiler ve sınıf devrimcileri, sınıfın döne döne bu akıbeti yaşamasını istemiyorlarsa, tüm dikkat ve çabalarını bu görev ve sorumluluk üzerinde yoğunlaştırmalıdır.

İran düşmanlığı

Ortadoğu halkları için de tehdittir!

ABD Başkanı Donald Trump, nükleer anlaşma gereği İran'ın yaptırımlardan muafiyetini bir kez daha 120 gün uzatmak zorunda kaldı. Seçim kampanyasında nükleer anlaşmadan çekileceğini söyleyen Trump, henüz bu adımı atmaya başaramasa da, İran'ı hedef alan kaba ve küstah tehditlerini sürdürüyor.

2015'te İran ile P5+1 ülkeleri/ABD, Fransa, İngiltere, Almanya, Çin, Rusya arasında imzalanan nükleer anlaşmayı "ahmakça" diye niteleyen Trump, Ortadoğu'daki çatışma ve gerilimi daha da derinleştirmek için bu anlaşmayı iptal etmek istiyor. Bölgenin önde gelen iki gerici odağı siyonist İsrail ile şeriatçı Suudi Arabistan ise, Trump saldırganlığının bölgesel ayakları rolünü oynuyor.

"BAŞ DÜŞMAN" TESLİM OLMUYOR

Dünya jandarması ABD'nin Ortadoğu'da "tek belirleyen" olduğu dönem çoktan geride kaldı. Yeni dengelerin oluşmasında ABD'nin "baş düşman" saydığı İran'ın da önemli bir rolü var. ABD kuklası, İsrail dostu Şah rejiminin 1979'da bir halk devrimiyle yıkılmasından sonra İran'ın politikasında dramatik bir değişiklik gerçekleşti. Devrimde belirleyici rol oynayan sol güçlere karşı mollaların lideri Humeyni'yi destekleyen ABD, buna rağmen umduğunu bulamadı. Zira Humeyni yönetimi anti-empyralist olmasa da anti-Amerikancı bir çizgi izleyerek ABD'nin İran'ı egemenlik altına almasına engel oldu.

Aradan kırk yıla yakın bir süre geçmesine rağmen ABD empyralizmi, İran yönetimini ne yıkabildi ne teslim alabildi. İran solunu fiziken imha eden molla rejimi Filistin ve Lübnan direniş hareketlerini ise destekliyor. ABD ile Türkiye, Suudi Arabistan ve Katar gibi suç ortakları, dünyanın dört bir yanından devşirilmiş cihatçı çeteleri kullanarak Suriye'ye saldırdığında, yine karşılarında İran'ı buldular. Onlarca yıl süren ambargoya rağmen ABD önünde diz çökmeyen İran, nükleer anlaşma ile önemli kazanımlar da elde etti. Anlaşmayı imzalayan ABD ise, baş düşmanını dize getiremediğini kabul etmiş oldu. Bu gerçeği kabullenmek istemeyen Trump ise, nükleer anlaşmadan çekilme tehditleri savurup, İran'a hücum ediyor.

İRAN DEĞİŞİKLİĞİ REDDEDİYOR

Yaptırım muafiyetini son kez uzattığını söyleyen Trump, nükleer anlaşmanın değiştirilmesini dayatıyor. "Ya anlaşma

Son dönemde İran'ı hedef alan tehditlerin dozunu arttıran Trump yönetiminin, Ortadoğu'da zayıflayan ABD hegemonyasını tahkim etme çabalarını yoğunlaştıracağı anlaşılıyor. Bu saldırganlığın bir diğer sebebi ise, İsrail'le Suudi Arabistan rejimlerini rahatlatmaktır.

değiştirilir, ya çekiliriz" tehdidini savuran Trump'a en hararetle desteği yine İsrail siyonistleri ile Suudi şeriatçılar veriyor. Anlaşmaya imza atan beş devlet ise, İran'ın yükümlülüklerini yerine getirdiğini, dolayısıyla ABD'nin de anlaşmaya uymasını gerektiğini ifade ediyorlar.

Trump'ın tehditlerinin yanı sıra, ABD'nin 14 kişi ve kuruluşu yaptırımlar listesine eklemesi İran tarafından sert tepkiyle karşılandı. İran Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, Yargı Erki Başkanı Sadık Amoli Laricani'nin listeye eklenmesiyle "uluslararası toplumda tüm kırmızı çizgilerin aşıldığı" belirtildi. Açıklamada, "Yakında çok ciddi bir karşılık verilecektir ve bunun sorumlusu da Amerika'dır" ifadeleri de yer aldı.

İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani'nin devlet televizyonunda canlı yayınlanan açıklamasında ise, "ABD Başkanı Donald Trump ısrarlı çabalarına rağmen anlaşmanın altına oymadı. Bu anlaşma İran için uzun ömürlü bir zafer niteliğinde" dedi. Öte yandan İran Dışişleri Bakanı Cevad Zarif de, nükleer anlaşmasında yapılacak değişiklikleri kabul etmeyeceklerini ve anlaşmanın olduğu gibi uygulanması gerektiğini belirtti.

İran yönetiminin hem tehditlere boyun eğmemesi hem nükleer anlaşmada değişikliği reddetmesi, Trump'la avanelerinin tehdit ve şantaj dozunu arttırma-

larına neden olacaktır.

SARSILAN HEGEMONYAYI TAHKİM ETME HİSTERİSİ

Son dönemde İran'ı hedef alan tehditlerin dozunu arttıran Trump yönetiminin, Ortadoğu'da zayıflayan ABD hegemonyasını tahkim etme çabalarını yoğunlaştıracağı anlaşılıyor. Bu saldırganlığın bir diğer sebebi ise, İsrail'le Suudi Arabistan rejimlerini rahatlatmaktır. Bu iki rejimin içine yuvarlandığı "İran paranoyası", bölge halklarının geleceği için ciddi bir tehdit oluşturabilecek noktaya ulaştı. Görünen o ki Trump yönetimi, bu iki tetikçisinin hassasiyetlerini gözterek hareket ediyor.

ABD, İsrail, Suudi Arabistan koalisyonunun bölgeyi yeniden dizayn etme planının önünde engel oluşturan İran, Suriye, Lübnan Hizbullahı, Filistin direniş hareketleri, yaygın tabirle "direniş eksenini", bölgenin jeopolitik dengelerinde gerçekleşen değişimde önemli bir rol oynuyor. Bu rol Rusya'nın zeminini güçlendirirken, ABD'nin alanını daraltıyor.

Küresel cihatçı terörün Suriye ve Irak'a taşınması, bölge dengelerini ABD lehine değiştirmeyi amaçlıyordu. Ancak olayların gelişimi tersi yönde oldu. Eğer plan başarıya ulaşsaydı Suriye ele geçirilecek, Lübnan-Filistin direniş hareketleri ezilecek, İran çökertilecek, Rusya kuşa-

tılabilecekti. Oysa süreç hedeflenenin tersi yönde gelişti. Bundan dolayı ABD, PYD/YPG üzerinden Suriye'ye müdahalesini derinleştirmeye, İran'ı ise doğrudan tehdit etmeye başladı. Bu arada Trump'ın desteği ile Körfez şeyhlerinin teşviklerine yaslanan İsrail ise, Filistin halkı üzerindeki kuşatmayı daha da sıkılaştırdı...

HALKLAR EMPERYALİST/SİYONİST SALDIRGANLIĞA KARŞI DİRENME

ABD tetikçileri, kendi güçlerine dayanarak Ortadoğu'daki dengeleri değiştirebilecek durumda değil. Bundan dolayı Amerikan empyralizminin doğrudan taraf olacağı bir savaşı kışkırtıyorlar. Görünürde tetikçilerinin hassasiyetlerini gözeten Trump yönetimi, izlediği politika ile bölge halklarının geleceğini açıkça tehdit ediyor. Zira İran'a yönelik olası bir saldırının tüm bölgeyi ateş çemberinin içine atması kaçınılmazdır.

Bu tehlikeyi geriletebilmenin yolu halkların empyralizme, siyonizme ve gericiliğe karşı birleşik direnişinin örgütlenmesinden geçiyor. İster ekonomik/sosyal kazanımlar için ister demokratik/siyasal haklar için olsun, Ortadoğu'da her kitleli mücadele için empyralizme, siyonizme ve gericiliğe karşı net bir tutum alması kritik bir önem taşımaktadır.

Mesleki Eğitim Kurultayı tebliğlerinden...

Eğitim alanındaki temel sorunlar

SORUNLARIN İKTİSADİ-İDEOLOJİK ARKA PLANI VE DÜZENİN HEDEFLERİ

Mevcut düzende eğitime yön veren sermaye sınıfının ihtiyaçlarıdır. Bugün, sermayenin eğitim alanına dönük en temel hedeflerinden biri, mesleki eğitim alanını kendi ihtiyaçları çerçevesinde bütünlüklü bir biçimde şekillendirmektir. Bu, her fırsatta Erdoğan ve AKP tarafından ifade edilmektedir. Öyle ki, 15 Temmuz darbe girişimi gibi düzen içi bir çatışmanın ardından ilk gündeme getirilen konulardan biri mesleki eğitime yönelik adımlar olmuştur.

Erdoğan ve AKP, sermayenin bu talebini dinci-milliyetçi gericilikle harmanlayarak yerine getirmeye çalışmaktadır. Böylece sermayenin iktisadi-politik iktidarını kendi "kültürel iktidar" hedefiyle birleştirmek istemektedir. Dolayısıyla, eğitimin ticarileştirilmesi-özelleştirilmesinde ifadesini bulan neo-liberal saldırılar ile koyulaşan siyasal gericiлик birbirini bütünlendirmektedir.

Eğitimde dönüşüm

* Liselerde TEOG kaldırılarak, LKS (Liseye Kayıt Sistemi) adı altında mahalli yerleştirme getirildi.

Meslek liseleri ise tematik lise, mesleki eğitim koleji ve mesleki eğitim merkezi olarak şekillendirilerek, sermayenin daha fazla hizmetine sunulacak.

* Üniversitelerde YGS-LYS kaldırılarak yerine YKS-TYT getirildi.

Üniversiteler A, B ve C üniversiteleri olarak sınıflandırılmak isteniyor. Bu sınıflandırma eğitimin niteliğine göre yapılacak.

Üniversitelerde üstün başarı sınıfları kurulacak. Bu sınıflarla amaçlanan, sermayenin entelektüel birikim ihtiyacını karşılamak.

* **Genel planda:** 2012 yılında getirilen 4+4+4 eğitim sistemi uygulamasından sonra şimdi de gündemde 3+3+3+4 sistemi var. Bu sistemde ilk üç yıllık bölüm okul öncesi eğitimi kapsıyor. Bugün okul öncesi eğitim özel kurumlar tarafından yerine getiriliyor. Şimdi devlet dini kreş adı altında okul öncesinde eğitim veren kreşler açacak. Okul öncesi eğitim zorunlu hale getirildiğinde, ailelerin önünde çocuklarını parayla özel kreşlere göndermek ya da ücretsiz dini kreşlere göndermek tercihi konulacak.

Ticarileşme

* Özelleştirmeler

Yemekhane, kantin, temizlik hizmetlerinin taşeronlaştırılarak özelleştirilmesi.

Yurtların ücretli olması, yurt hizmetlerinin taşeronlaştırılarak özelleştirilmesi. Hizmetlerin özelleştirilmesi nitelikli barınma hakkını etkiliyor.

Bankalarla yapılan protokollerle öğrenci kimlik kartları banka kartı olarak basılıyor.

Yabancı dil hazırlık kitapları ve internet uygulamaları özel şirketlere veriliyor, öğrenciler belli yayınevlerine yönlendiriliyor.

* Teknokentler

2001 yılında 4691 nolu yasa ile "teknoloji geliştirme bölgeleri" adıyla yasal çerçevesi oluşturulan teknokentler "üniversite, sanayi, devlet işbirliği modeli" olarak tanımlanıyor.

Türkiye'de 55'i aktif 66 teknokent var. Bu teknokentlerde AR-GE çalışması yürüten 4.510 firma var. Bunların 75'i yabancı firma.

Bu firmalar teknokentlerde yeni bilgi üretimi sunduğu oranda vergi muafiyetinden yararlanıyor ve ödeneklerden pay alıyorlar.

2016 yılı itibarıyla, teknokentlerde istihdam edilen personel sayısı 45 bindir. Yıllık cirosu 2.6 milyar doları bulmuştur. 32 bin AR-GE projesi bulunmaktadır. 1212 patent başvurusu yapılmış, 640 tescilli patent sayısına ulaşılmıştır.

Başlıca teknokentler ve üniversiteler:

İstanbul Üniversitesi: THY, HUWAİ, ASİS Elektrik
İTÜ: KOD-A, Mynet, Erikson, Sarpe-

tek

ODTÜ: Sadece savunma sanayisinden 336 firmayla protokolü var.

GERİCİLİK VE SALDIRILAR

Zorunlu din dersi

Zorunlu din dersi dinsel gericiğinin en temel dayanak noktalarından biridir. Bu ders aracılığıyla dinsel gerici ideoloji doğrudan milyonlarca öğrenciye dayatılıyor.

Her yıl değişen müfredatlar ile okullarda fen dersleri azaltılıyor.

Biyoloji dersinden evrim konusu çıkartıldı.

Mahalli yerleştirme sistemiyle beraber gençler imam-hatiplere yerleşmek zorunda bırakılacak.

İlkokul, lise ve üniversitelerde, 15 Temmuz, kutlu doğum vb. üzerinden dinci-milliyetçi gericiliğe aktivite alanı yaratılıyor.

MEB'in dinci gerici kurumlarla protokolleri

MEB'in Diyanet, TÜRGEV, ENSAR gibi gerici kurumlarla imzaladığı protokollerle, eğitimin her alanı dinci-milliyetçi gericiğinin denetimine açılıyor. Erdoğan'ın "dininin, dilinin, beyninin, ilminin, ırzının, evinin, kininin, kalbinin davacısı bir gençlik" olarak tanımladığı, hedefi "kültürel iktidar" olarak konulan adımlar atılıyor.

Yurt yapma yetkisine ilişkin protokolle göre, yurtları TÜRGEV yapacak, MEB mali yükünü üstlenecek.

Diyanet'le imzalan protokol ile okullarda dinsel gericiğinin anlatacağı etkinliklerin de önü açılmış bulunuyor. Öğrenciler ve öğretmenler etkinliklere zorla getiriliyor.

MEB ile Diyanet arasında yapılan bir başka protokol ise, dört gün okul bir gün cami projesi. İlk olarak Mersin'de uygulamaya geçirildi. Tepkiler sonucu şu an geri çekildi.

"Okullar hayat olsun" projesiyle, yaz tatillerinde okul binaları gerici dernek, tarikat ve vakıfların hizmetine sunulacak.

2018 eğitim bütçesi olan 19.2 milyar TL'nin 7.7 milyar TL'si imam-hatiplere ayrıldı.

Siyaset yasağı

7 Haziran 2015 sonrasında daha da tırmanan siyasal gericiлик ve baskı atmosferi üniversitelere "siyaset yasağı" olarak yansıdı. Öğrenci ve öğretim görevilerine dönük soruşturma, uzaklaştırma, ihraç ve tutuklama saldırıları olarak sürdü. Yüzlerce ilerici ve devrimci öğrenci uzaklaştırma, ihraç ve tutuklama ile yüz yüze kalırken, özellikle 15 Temmuz sonrasında OHAL ve KHK düzeniyle beraber kamuda ihraç saldırısı gündeme geldi. Birçok üniversitede rektörlük-polis-çeteler işbirliği ile baskı ortamı yaratılmaya çalışıldı.

Sermaye düzeninin icraatları ve hedefleri ortadadır. Tüm bu saldırılara karşı örgütlenip, "eşit, bilimsel, demokratik eğitim" mücadelesini yükselterek, geleceğimize sahip çıkmalıyız.

Mesleki Eğitim Kurultayı tebliğlerinden...

Mesleki eğitimde atölye ve staj sorunu

Atölye ve stajda karşımıza çıkan tüm sorunlar, sömürü üzerine kurulu olan kapitalizmden bağımsız değildir. Emegimize sahip çıkmak için bulunduğumuz alanlarda emeğin korunması mücadelesini yükseltmeliyiz.

Bizler meslek liseliler olarak, öğrenirken yapmaya ve yaparken de öğrenmeye karşı değiliz. Amaca uygun bir eğitimin, pratikle birleşen bir eğitim olduğunu düşünüyoruz. Ancak mesleki eğitim adı altında daha çocuk yaşlarda sömürü ilişkileri içerisine çekiliyoruz. Bu eğitim her açıdan kapitalistlerin çıkar ve ihtiyaçlarına yanıt verecek bir biçimde ve içerikte planlanıyor.

Bunu görmek için atölyelerde ve stajlarda neler yaşadığımızı bakmak yeterli.

SÖMÜRÜNÜN ANA DİŞLİLERİNDEN BİRİ ATÖLYELER

Meslek lisesine girdiğimiz ilk andan itibaren sermayeye nitelikli ucuz iş gücü olarak "eğitim" görmeye başlıyoruz. 10. sınıfa geldiğimizde artık "mesleki eğitim" başlıyor, haftada 10-16 saati atölyelerde geçiriyoruz.

Atölyelerin işlevi bizlere pratikte mesleğimizi öğretmek olması gerekirken, sermaye özel olarak okullara davet ediliyor. Okul-sanayi işbirliği ile atölyeler düzenleniyor. Kapitalist patronlar devlet ile birlikte okullara yatırım yapıyor, ileride ucuza çalıştırılmaları kalifiye işçilere şimdiden şekil veriyorlar.

Şu an birçok meslek lisesinin atölyesinde büyük firmaların tabelaları asılı. Bu firmalar meslek liseleri ile anlaşma yapıp atölye açıyor, okula araba vb. "hediye-

ler" veriyorlar. Okul müdürü ve meslek öğretmenlerine sunulan tek başına bu hediyeler de değil, bir de döner sermaye var. Bizler atölyelerde şirketlere parça üretirken, onlar elde edilen kazancı paylaşıyorlar.

Buna rağmen atölyeler ve eğitim çok nitelsiz. İş öğrenmek bir yana, makinelere dokunmak bile sorun olabiliyor. Patronların ihtiyaçlarına göre tasarlanan bir atölye eğitimi yapıyor. Kimi okullarda mesailere kalınan atölyeler bile var. Okul sıraları, araba parçaları, bilgisayarlar, karneler, vb. üretiliyor. Kimi meslek liselerinin atölyelerinde ise "boş zaman" geçiriliyor.

Atölyelerdeki temel problemlerimizden biri de hayatımıza malolabilen iş kazaları.

Okul tarafından temin edilmesi gereken uygulamalı ders araç ve gereçleri de bizlere aldırılıyor. Patronlara bol bol teşvik veren sermaye devleti, biz yoksul emekçi çocukları için en sıradan aletleri bile sağlamaya yanaşmıyor.

SÖMÜRÜNÜN BİR DİĞER ANA DİŞLİSİ STAJ

Atölyelerde yaşadıklarımızı benzer bir biçimde stajlarda da yaşıyoruz.

Temel problemlerimizden biri ücret. 2017'de yayınlanan 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'na göre, staj ve tamamlama-

yıcı eğitim üzerinden ücret yasal güvence alınmıştır. Çıraklara ve meslek lisesi öğrencilerine ödenecek ücretin üçte ikisini, yani 420 TL'nin 280 TL'sini devletin karşılamasına rağmen, meslek liselilerin çoğunluğu staj ücreti alamamaktadır.

Bir diğer sorun nitelsiz staj eğitimidir. Öğrencilerin önemli bir kesimine meslekle alakası olmayan işler yaptırılmakta ya da alan dışı çalıştırılmaktadır. Mesleki eğitim değil, işletmenin ihtiyaçları esas alınmaktadır.

Staj sözleşmesi patronların çıkarları doğrultusunda düzenlenmektedir. Stajyerin sözleşmeyi fesih hakkı yok denilebilecek kadar sınırlıdır.

Stajyerler işçi gibi çalıştıkları halde sendikal faaliyette bulunamıyorlar.

Bazı meslek liseliler staj esnasında mesleklerini öğrenemedikleri için, üniversite sınavını kazanma hayali ile kağıt üzerinde staj yapmayı tercih ediyorlar. Ne öğrenci ne de işçi olabiliyoruz.

Patronların not verme yetkisi, stajda en fazla yaşadığımız problemlerden biri. Zira, patronun çıkarlarına göre hareket etmediğinizde, nitelsiz bir staj sonunda işinizden ve okulunuzdan olabilirsiniz.

Diğer işçiler gibi stajyerler de iş güvenliği önlemlerinin alınmadığı koşullarda çalıştırılıyor, iş cinayetlerinin kurbanı oluyorlar. Geçtiğimiz yıllarda staj esnasında elektrik akımına kapılarak yaşamını yitiren Oğuzhan Çalışkan, Ahmet Yıldız

bilinen örnekler.

İş kazalarında patron sorumluluğu üstlenmek durumunda olsa da, açılan davaların sonuçlanması çok uzun bir sürece yayılıyor.

Stajda karşılaşılan bir diğer sorun ise, dayak, taciz, küfür ve aşağılamadır.

ATÖLYE-STAJ ÇALIŞMASI VE EMEĞİN KORUNMASI MÜCADELESİ

"Kapitalizm işçi sınıfı için yalnızca acımasız bir baskı rejimi değil, yanı sıra yoğun bir iktisadi sömürü ve manevi yıkım düzenidir. Emeğin korunması; sömürüyü sınırlama, işçinin çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirme anlamına gelmektedir. Amaç; işçi sınıfını fiziksel ve zihinsel çürümeden ve yozlaşmadan korumak, yanı sıra, bu mücadele içinde devrimci sınıf bilincine kavuşmasını kolaylaştırmak ve iktidar uğruna verdiği mücadelede güç biriktirmesini sağlamaktır." (TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri, Emeğin korunması bölümü)

Atölye ve stajda karşımıza çıkan tüm sorunlar, sömürü üzerine kurulu olan kapitalizmden bağımsız değildir. Emegimize sahip çıkmak için bulunduğumuz alanlarda emeğin korunması mücadelesini yükseltmeliyiz. Atölye ve stajda yaşadığımız sorunlara karşı mücadelemizi işçi sınıfının mücadelesi ile birleştirmeliyiz.

Atölyede ve stajda emeğin korunması mücadelesi kapsamında taleplerimiz şunlar:

- * Atölyede ürettiklerimiz üzerinden döner sermayeye ayrılan pay eğitim alanına aktarılmalı. Döner sermaye denetlenebilir bir sisteme tabi tutulsun.
- * Stajda "Eşit işe eşit ücret!"
- * Staj sömürüsüne son!
- * Nitelsiz staj eğitimine son!
- * Her türlü alan dışı çalıştırma ve an-garyaya son!
- * İşçi sağlığı ve iş güvenliği alınsın, stajyer cinayetlerine son!
- * Faşist disiplin yönetmeliklerine ve dayığa son!
- * Patronların ve temsilcilerinin not verme yetkisine son!
- * Ortaçağ'dan kalma bir yarı-feodal uygulama olan çıraklık tasfiye edilsin!
- * 14 yaşından küçük çocukların çalıştırılması yasaklansın!
- * 14-18 yaş arası çocuklar için maddi üretim genel ve mesleki eğitimle birleştirilsin!
- * 16-18 yaş arası için 4 saatlik, 14-16 yaş arası için 3 saatlik iş günü!

Ekim Devrimi'nin 100. yılında Kollontay'ı okurken... / III

Kadının kurtuluşu sosyalizmde!

Z. Kaya

Kollontay, "Toplumsal gelişmede kadının konumu" adlı kitabının son dört dersinde, işçi cumhuriyeti olarak tanımladığı Sovyetler Birliği'nde kadının yaşadığı dönüşümü anlatır. Kadının toplumsal rolü ile üretimde tuttuğu yer arasındaki bağıntıya işaret ederek, Sovyetler Birliği'nde uygulanan politikaların bunun üzerinde yükseldiğini vurgular.

Onuncu ders, Sovyetler Birliği'nde gelişmekte olan sosyalist üretim tarzının betimlemesi ile başlar. Ücretli emeğin henüz ortadan kaldırılmadığı ancak işçiler tarafından yaratılan artı-değerin toplumsal gereksinimlerin karşılanması için kullanıldığı aktarılır. Yeni üretim tarzında rekabet, ekonomik kriz ve işsizliğin olmadığı vurgulanır.

Cinsiyetler arası ilişki ise tümüyle değişmiştir: "Kadın, artık eskiden olduğu gibi kocasına/geçimini sağlayana sokulmuyor ve artık onun isteklerine de tabi olmuyor. Şimdi kendi ayakları üzerinde duruyor, işe gidiyor, kendi iş karnesi ve (karneye bağlanmış besin maddeleri ve diğer tüketim malları için) alım karnesi var." "... kadın artık bir özel girişimciye ve kocasına, ailenin geçimini sağlayana bağımlı değil. Sovyet Rusya'da şimdi işçi kadınlar ve işçi erkekler için yalnızca bir başkan var: Sovyetler Birliği."

ÇALIŞMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ VE KADININ KURTULUŞU

Devrimin en önemli ediminin tüm yetişkin erkekler ve kadınlar için getirilen çalışma yükümlülüğü olduğunu vurgulayan Kollontay, bu yükümlülüğün kadınlara ilişkin hususlarını şöyle açıklar: "16 ile 50 yaş arasındaki bütün erkekler, genel çalışma yükümlülüğüne tabidir, ama kadınlar için ilgili üst yaş sınırı 40'tır. Sağlıklarının tehlikede olduğunu kanıtlayabilen kadın ve erkek bütün işçiler, genel çalışma yükümlülüğünden muaf tutulmaktadır; bu düzenleme, çalışma yeteneğinin yüzde 45'ini kaybetmiş kadınlar için de geçerlidir. Genel çalışma yükümlülüğü, hamileler için elbette geçerli değildir. Düzenleme, her hamile kadının, doğumdan 8 hafta önce ve sonra her türlü işten muaf tutulmasını öngörmektedir. Düzenleme, ayrıca 8 yaşından küçük bir çocuğa bakmak zorunda olan bir annenin, evde çocuğa bakacak başka aile üyesi yoksa, çalışamayacağını öngörmektedir. Beş kişiden fazla bir aileye bakmak zorunda olan kadınlar da, genel çalışma yükümlülüğünden muaf tutulmaktadır. 'Çalışma ve Savunma Konseyi'nin açıklama-

larında, ayrıca, kadınların kural olarak yalnızca hafif işlere verilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Kentlerde 14 yaşından küçük çocukları olan bütün kadınlar ve kırdaki 12 yaşından küçük çocukları olan bütün kadınlar, oturdukları yer dışında çalışmaktan muaf tutulmaktadır."

Tüm yetişkinlere olduğu gibi kadına da getirilen çalışma yükümlülüğünün çocuk yuvaları, çocuk kreşleri, halka açık kantinler ve oyun yuvaları ile desteklenmediği belirtilerek, şu noktayı özel olarak vurgular: "Ama tek yanlı olarak yaşam koşullarının değiştirilmesine takılıp kalmamalıyız. Daha özgüvenli olmaları da, kadınlar için aynı derece önemlidir. İşçi sınıfının yaşam koşullarını gerçekten değiştirmek istiyorsak, kadınları tüm yerel özyönetim organlarının çalışmasına katma mücadelemizde ödün vermemeliyiz."

Yukarıda söz edilen düzenlemelerin Sovyetler Birliği'nin olanaklarının sınırlılığından kaynaklı olarak yine de eksik olduğu vurgusu ile birlikte köylü kadınlar için çalışma yükümlülüğünün ek bir külfete döndüğü de itiraf edilmektedir. Henüz kırsal alanlarda çocuk yuvaları ve işletme kantinleri kurulamamış olmasından kaynaklı yaşanan bu soruna rağmen, "... toplumun köylü kadınları üretken işgücü olarak tanınması olgusu, uzun vadede onların yaşamını değiştirecek ve toplumsal statüsünün yükselmesine yol açacaktır" denilmektedir.

Kadınlara verilen hak eşitliğinin hayata geçebilmesi için gerekli koşulun kadının üretim sürecine girmesi olduğunu,

çalışma yükümlülüğünü de bu bakışla ele aldıklarını vurgulayan Kollontay, "Genel çalışma yükümlülüğü, yeni toplum düzenimizin önemli bir parçasıdır ve ayrıca kadın sorununun temelli çözümü için de bir alettir. Ama bu eğilim daha geniş bir anneliğin korunmasıyla desteklenmelidir" demektedir.

GERÇEKTEN "EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET" İÇİN

Sovyetler Birliği'nde kadın işçilerin çalışma koşulları ve iş emniyeti yasaalarının açıklandığı 11. derste, kadınların ekonomide tuttuğu yerin büyümesine rağmen işçilerin oluşturduğu yönetici kademelerinde kadın işçilerin sayısının düşüklüğüne dikkat çekilir. Komünist Partisi'nin Mart 1919 tarihli 8. Kongre'sinde, Merkez Komitesi Kadınlar Kolu'nun, kadın işçi ve köylülerin bütün ekonomi sovyetlerine katılmasını talep eden bir karar aldığını hatırlatılır. Kadın kollarının başlangıçta kadınları üretime çekme noktasına odaklanan politikalar üzerinde çalıştıklarını ancak şimdi kadın işçinin çalışma koşullarına yöneldiklerini kaydederek, bu koşulları betimler.

Ücretlerin işçinin hangi cinsiyete mensup olduğuna göre değil, gerekli ön eğitim, olası tehlikeler ve özel zorluk derecesi üzerinden belirlendiğini açıklar. Kadın işçilerin erkek işçilerden daha az ücret almaları gerçekliğini şöyle açıklar: "Bu iş ücretleri eşitsizliği, Sovyet Cumhuriyeti'mizde de nitelsiz kadın işçilerin oranının nitelsiz işçilerin oranından bü-

yük olması olgusuyla açıklanır. Kadınların meslek eğitimi daha güçlü bir şekilde teşvik edilmediği sürece, işçi cumhuriyetimiz tarafından törenle ilan edilen soylu 'eşit işe eşit ücret' ilkesi de boş bir laf olmaktan öteye gitmeyecektir." Bu sözler, biçimsel eşitlik ilkeleri üzerinden sağlanan gelişmelerle yetinmediklerinin göstergesidir.

KADIN İŞÇİLERİN ÇALIŞMA KOŞULLARI

Çalışma saati sekiz saate indirilmiş, "Sağlık için özellikle tehlikeli olan işletmelerde (örneğin tütün sanayiinde ya da kimya sanayinin bazı fabrikalarında) günlük iş süresi altı ya da yedi saate düşürülmüştür. Kadın için, genel bir gece çalışma yasağı vardır ve erkek işçiler için gece çalışması yedi saate indirilmiştir. ... Yıllık izin dört haftalık ya da yarım yıl içinde iki haftadır."

Özel yönetmeliklerle, kadınların güçlerini aşırı zorlayacak işlerde ve sağlığı zararlı üretim dallarında çalıştırılması yasaklanmıştır. 1919 Kasım'ında toplanan 1. Tüm Rusya Kadın İşçiler Kongresi'nde kararlara ayrıntılı olarak yer verilmiş, emeğin ve anneliğin korunmasına ilişkin başka kararlar da alınmıştır. İç savaş yıllarının zorluklarına rağmen kadın işçiler için fazla mesai, gece çalışması ve yeraltı maden ocaklarında çalışma yasağı hayata geçirilmiştir.

YAŞAMIN DEVRİMCİ DEĞİŞİMİ

Onikinci derste ise günlük yaşamın devrimci değişimi konu alınır. Halka

açık kantinlerin kötü yemeklerine rağmen günlük yaşamda kabul gördüğünü aktaran Kollontay, ocak başının şeref mevkisini kaybettiğini vurgular. “Yoksulluğumuzu ve açlığımızı aşar aşmaz ve üretici güçlerin genel çöküşünü durduramaz” halka açık kantinlerin kalitesini önemli ölçüde iyileştireceğini ve aile mutfağının da yardımcı mutfak derecesine indirgeneceğini belirtir.

Kolektif ev komünleri, aile yurtları ve özellikle de yalnız yaşayan kadınlar için konutların çok yaygın olduğu, ev komünlerine yeterince yakacak odun ve elektrik verildiği, ev komünlerinin çoğunda ortak mutfak ve sıcak su deposu olduğu, temizlik işlerinin ücretleri ödenen temizlikçiler tarafından yapıldığı, bazı ev komünlerinde merkezi çamaşırhane ile kreş ya da çocuk yuvası bulunduğu aktarılır.

“Gelecek kuşaklara bakım yükümlülüğü, şimdi artık ailenin görevi değil, tam tersine devletin ve toplumun görevidir.” “Annelik, bizde artık özel ve aile hukukunu ilgilendiren bir mesele değil, tersine, kadının önemli toplumsal ve ek bir görevidir” der ve kadınlar arasında şu sloganın propaganda edildiğini belirtir: “Sen, yalnızca kendi çocuklarının annesi değilsin, aynı zamanda bütün işçi ve köylü çocuklarının annesisin.”

EVLİLİK VE FUHUŞ ÜZERİNE

Yaşam alışkanlıklarının devrimcileştirilmesi başlıklı 13. ders ise, burjuva toplumdaki insanlar arası davranış normlarının, çoğunlukla tek tek bireyler arasındaki ilişkileri düzenlediği, bireyler ile toplumun tamamı arasındaki ilişkiye ikinci bir önem atfettiği üzerinde durur. “Buna karşı, proleter toplumumuzda davranış normları, toplumun çıkarlarını dile getirmektedir” denilir. Buradan doğru evlilik ve fuhuşa bakış ele alınır.

Evlilik içi ya da dışı, tüm çocuklar arasındaki yasal ayrımların kaldırıldığını aktaran Kollontay, evliliğin karakterinin değiştiğini, birlikteliklerin artık ekonomik hesaplara değil karşılıklı sempatiye dayandığını belirtir. Boşanma sayılarının arttığına ve özellikle kadınların evliliği sürdürmek zorunda kalmayışına vurgu yapar. Buna rağmen yaşanan sıkıntılar aktarıldıktan sonra, “Bizdeki genel ve toplumsal gelişmeyi tahlil ettiğimizde, emek kolektifinin geleneksel burjuva aileyi er geç parçalayacağı ve sonunda dağıtacağı gayet açıktır” saptamasında bulunur.

Fuhuşla mücadeleye bakışlarını da özetleyen Kollontay şunları söyler: “Ama fuhuşla, ahlaka karşı suç olarak değil tersine burada üretim kaçınılığının bir tezahürü söz konusu olduğu için mücadele ediyoruz; çünkü potansiyel bir fahişe, çalışması ile bütün toplumun zenginliğini arttırmamakta, tersine gerçekte diğerlerinin istihkakından geçmektedir. Fuhuşu bunun için mahkum ediyor ve onunla, çalışmayı reddetmenin bir biçimi olarak

mücadele ediyoruz” der. Ailede bakacak küçük çocukları olmadığı halde genel çalışma yükümlülüğüne uymayan bütün kadınların zorla çalışmaya mahkum edildiğini belirterek, bu sorunda, fuhuş yapan bir kadınla, geçimini kocasına sağlatan nikahlı eş arasında bir ayırım yapmadıklarını ve yapmak istemediklerini özellikle vurgular.

Fuhuşla mücadele noktasında önemli yol katetmelerine rağmen fuhuşun gizli biçimlerinin hâlâ sürdüğünü belirterek, “Kadınlar, en kötü ödenen mesleklerde çalıştırılmaya devam ettirildikleri müddetçe, fuhuşun örtülü biçimi de var olacaktır, çünkü bu böyle olduğu müddetçe, kadın, var olabilmek için, önce bir gelir kaynağına gereksinim duyacaktır” diye ekler.

“TUTMUŞ OLDUĞUMUZ YOLDA KARARLILIKLA YÜRÜMELİYİZ”

Son derste ise köylü kadının sorunu, kadınların Sovyet’lerde daha fazla yer alması gibi konular üzerinde durarak, bu çerçevede yapılması gerekenleri sıralar.

Son dört ders boyunca Kollontay, Sovyetler Birliği’nde yaşanan büyük sıkıntılara ve olanaksızlıklara rağmen, kadın sorununu gerçek anlamıyla çözmek için ortaya konulan politikaları ele alır. Eksiklikler noktasında gerçekçi ancak gelecek için umutludur. Bu çerçevede şunları söyler:

“Çalışan kadını aile yükümlülüklerinden kurtaracak bu yeni proleter yaşam biçimlerinin inşasında, tekrar tekrar aynı engelle çarpıyoruz: Ekonomik zorunluluk. Ancak esaslı ön çalışmayı yapmış ve annelik sorununun çözümü için doğru yöntemi geliştirmiş durumdayız. Şimdi, tutmuş olduğumuz yolda kararlılıkla yürümeliyiz.”

“Bizim ana sorunumuz, daha çok, büyük yoksulluğumuz sonucu sovyet hükümetinin tüm planlarını henüz pratiğe geçirebilecek durumda olmamızdır. Ama annelik sorununda politikamızın yönü tümüyle doğrudur ve yalnızca yardımcı kaynakların eksikliği, sorunun çözümünü geciktiriyor. Şimdiye kadar söz konusu olan, son derece alçakgönüllü bir çabadan başka bir şey değildir, ama buna rağmen, daha şimdiden, aile yaşamını devrimcileştirilen ve kadınla erkek arasındaki ilişkiyi temelden değiştiren sevindirici sonuçlar elde ettik.”

“Rusya’daki işçi devrimiyle, komünizme giden yol henüz çok uzun ve zahmetli de olsa, insanlık tarihinde yeni bir sayfa açılmıştır: en azından komünist toplumun temelini attık ve proletarya, kendi yeteneklerinden emin ve tarihsel rolünün bilincinde olarak, hiç duraksamadan bu nihai hedefe yürüyecektir. Çünkü bu nihai hedef, artık çoktandır ütopya olmaktan çıktı; işçi sınıfı, daha bugünden, ellerini el yordamıyla geleceğe doğru uzattığında, komünist gerçekliği parmaklarının ucuyula hissedebiliyor.”

Kadın örgütleri: OHAL kaldırılсын!

90’a yakın kadın örgütü “Hep birlikte ‘OHAL kaldırılсын’ diyoruz” başlığıyla açıklama yayınladı. “OHAL’in olağan hale gelmesine alışmıyoruz” vurgusu yapılan açıklamada, OHAL rejiminin kadınların hayatında yol açtığı tahribata şu ifadelerle dikkat çekildi:

“Biz kadınlar için OHAL sadece meydanlarda, sokaklarda her an bir çatışma çıkacakmış tedirginliği yaratan eli silahlı kolluk kuvvetlerinin varlığı demek değil. OHAL biz kadınlar için evde, sokakta, işte güvencesizlik demek. Herhangi bir bahaneyle birileri tarafından ihbar edilebilme huzursuzluğu içinde çalışmak demek, gözaltındayken avukatla görüşüp görüşemeyeceğini, yakınlarına haber verip veremeyeceğini bilmemek demek. İşten ihraç edilip kocaya, abiye, babaya, sevgiliye bağımlı kılınmak demek. Parayı verenin kendinde daha çok hak görmesi demek, itiraz

edince daha fazla şiddet görmek, ev içinde de emeğimizin daha fazla sömürülmesi demek...”

696 sayılı KHK ile çetelere cezasızlık getirilmesine ve tek tip elbise saldırısına değinilen açıklamada bu maddelerin kadına yönelik şiddeti ve kadın tutsaklar üzerindeki baskıları tırmandıracığına işaret edildi.

Devamında “Hep birlikte OHAL kaldırılсын diyoruz!” denilen açıklamada son olarak şu ifadeler kullanıldı:

“Çatışmayı derinleştiren, yoksulluğu, eşitsizliği, adaletsizliği büyüten, şiddeti ve nefreti meşrulaştıran KHK düzeni sona ersin.

“Son KHK’lar başta olmak üzere, bu süreçte demokratik şekilde yapılmamış yasal düzenlemeler iptal edilsin.

“Olağanüstü Hal’in ‘olağan’ hale gelmesine alışmayacağız!”

Hamile bırakılan 115 çocuğun istismarına örtbas

İstanbul Küçükçekmece’de bulunan Kanuni Sultan Süleyman Hastanesi’ne 5 aylık süreçte hamile bırakılan toplam 115 çocuğun getirildiği ve bu bilginin adli birimlere bildirilmediği ortaya çıktı. Valilik soruşturmaya izin vermezken, olayı ortaya çıkaran çalışan hakkında inceleme başlatıldı ve çalışanın görev yeri değiştirildi.

Hürriyet’ten Dinçer Gökçe’nin haberine göre; hastanede 2002 yılından bu yana görev yapan Ş.İ.N. geriye dönük yaptığı incelemede 1 Temmuz 2001 doğumlu bir çocuğun hamile bırakıldığına ilişkin kayıtların hastane sisteminde ve sosyal hizmet biriminde tutulmadığını fark etti.

Bunun üzerine hastanedeki psikolog İ.Ö. ile birlikte durumu tutanak altına aldı ve araştırmalarını genişletti.

Hastaneye 1 Ocak 2017-9 Mayıs 2017 tarihleri arasında gelen 115 çocuğa ilişkin kayıtlar tek tek incelendi. Kayıtlara göre, hamile bırakıldıkları tespit edilen 115 çocuktan 77’sinin 15 yaşın üstünde olduğu, 38 çocuğun ise 15 yaşından önce hamile bırakıldıkları sonucuna ulaşıldı.

Bu bilgiler ile hazırlanan tutanakla hastane yönetimine başvuruldu. Ancak hastane yönetimi herhangi bir işlem yapmadı.

Bunun üzerine Küçükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığı’na ihbarda bulundu.

Savcılığın talebi ile sorumlu görülen başhekim yardımcısı Dr. A.A. ve Sosyal Hizmet Uzmanı N.D. için soruşturma izni verilmesi istendi. İstanbul Valiliği ise 4 Aralık 2017 tarihli yazısıyla iki görevli hakkında soruşturma izni vermediğine karar verdi.

Valilik yazısında, kayıtlara göre adli görevin ihmal edilmediği, görevliler hakkında görevi kötüye kullanma suçunun oluşmadığını ileri sürdü.

SORUMLULAR DEĞİL, ORTAYA ÇIKARAN HAKKINDA İNCELEME BAŞLATILDI

Olaya ilişkin yetkililerin soruşturulmasına izin verilmezken, istismarları ve ihmali ortaya önce tutanak tutarak sonra da savcılığa bildirerek ortaya çıkaran Ş.İ.N. hakkında inceleme başlatıldı.

Ş.İ.N. inceleme görevlisi Dr. M.A.’ya geçen 26 Aralık’ta verdiği ifadede, hamile bırakılan çocuklara ait kayıtların birim dışında çalışan hiç kimse ile paylaşılmadığını kaydetti. Hakkında inceleme yapılan Ş.İ.N.’nin görev yeri iki kez değiştirildi.

Olayın basına yansımaları karşısında Sağlık Bakanlığı, müfettiş görevlendirdiğini açıkladı.

**Sosyalist Ekim Devrimi'nin önderi
V. İ. Lenin'i
ölümünün 94. yılında
saygıyla
anıyoruz...**

*Bir haberim var size,
Telgraf direklerinin
Demir saçaklarını titreten bir haber.
Fakat en büyük tehlike,
En büyük keder,
Kıramaz birbirine kenetlenen
kolların zincirlerini.
Kenetlenin!
Öldü Lenin!*

N. Hikmet